

Eltették F. I. Tolbuhin marsalit,
a Nagy Konvédő Háboru hőset

A ROMAN MUNKASPART ARADMEGYEI BIZOTTSAGANAK A MEGYEI ÉS A VÁROSI IDEIGLENES BIZOTTSAGAINAK LAPJA

**A dolgozóparasztok
mindjobban meggyőződnek
a gépi munka előnyeiről**

A mezőgazdaság szocialista átalakításáért folytatott küzdelemben, dolgozóparasztaink nagy segítséget találtak, melynek három gép- és traktorállomásában.

Pártunk Központi Vezetőségének március 3-5-én hozott Határozata világosan megjelöli azt az utat, amelyen országunk gép- és traktorállomásainak haladniuk kell. A plenáris ülés Határozata rámutat: „Feladatunk fejleszteni az állami gép- és traktorállomásokat, amelyekre a nagy feladat hárul: gyakorlat útján győzni meg a szegény- és középparasztot, a gépi erővel végzett munka felsőbbrendűségéről, ugyanakkor megtanítani és meggyőzni őket arról, hogy ha egyre jobb termést akarnak, nem torpanhatnak meg a meggyőzésnél, hanem át kell menniük rajta.”

Foglalkozva országunk gép- és traktorállomásainak munkájával, valamint a munkában elért eredményekkel és hiányosságokkal, Pártunk Központi Vezetősége és Népköztársaságunk minisztertanácsa határozatot hozott, amelyben megjelöli az utat, amelyet követniük kell gépállomásaink felelősségének meggyőzésére érdekében. Ez a nagyjelentőségű Határozat újabb bizonyítéka annak a nagy gondoskodásnak és segítségnek, amelyben dolgozóparasztaink részéről a mezőgazdaság szocialista átalakításáért folytatott harcban.

Már a múlt év folyamán megyénk falvainak dolgozóparasztai jelentős mértékben igénybevétele egy a szentannai, mint az ujaradi gép- és traktorállomások gépeit. Most, amikor a közelmúltban újabb gépállomás létesült Sikula községben, még nagyobb lehetőség nyílik dolgozóparasztaink számára arra, hogy mind több és több gépi erőt alkalmazzanak a föld megmunkálásában. Természetesen már, amikor gyakorlatban is világosan kimutathatók a géppel végzett munka előnyei és nagyszerű eredményei, nap-nap után gépbérlő csoportok alakítanak és szerződéseket kötnek gépállomásokkal. Pártunk irányításával, valamint az ideiglenes bizottságok gyakorlati segítségével, dolgozóparasztaink a megjelölt uton halad. Pártunk azon az uton irányítja dolgozóparasztainkat, amely kivezet az egyéni gazdaságok évszázados szegénységéből, a magasabbrendű szocialista mezőgazdasághoz.

Megyénk gépállomásai megalakulása óta eredményes munkát végeztek és jelentős segítséget nyújtottak a falvak dolgozóinak. Ugyanakkor jelentős segítségben részesítették állami gazdaságainkat is. Például a „Scânteia” állami gazdaságnak, az őszi szántás munkálataiban nyújtott segítség azt eredményezte, hogy a gazdaság dolgozói elsőnek, október 18-án befejezték az őszi vetés munkálatait. Ugyancsak jelentős segítséget nyújtott az ujaradi gépállomás Zabrában az „Uj Ut” kollektív gazdaság dolgozóparasztjainak. A kollektív gazdaság

(Folytatása a 2-ik oldalon)

**A. J. Visinszkij nyilatkozata
a nemzetközi sajtó képviselői előtt**

A. J. Visinszkij, az ENSZ szovjetküldöttségének vezetője, október 18-án a következő nyilatkozatot tette a nemzetközi sajtó képviselői előtt:

Olyan kérdésben hívtam meg ma Önöket sajtókonferenciára, amelyet a szovjetküldöttség méltónak tart arra, hogy foglalkozzunk vele.

Azokról a választásokról van szó, amelyek hivatva lesznek a Biztonsági Tanács három új nem állandó tagját megválasztani. Argentína, Kanada és Szovjet-Ukrajna visszavont képviselői helyébe.

Fel lehetne vetni a kérdést: mi tette indokolttá vajjon a sajtókonferencia összehívását és nyilatkozattételét ezeknek a választásoknak küszöbén?

Az Egyesült Nemzetek Szervezetében elég gyakran tartanak választásokat, úgy hogy ez a kérdés tökéletesen igazoltnak látszik. Mindjárt válaszolok is a kérdésre és remélem, válaszból tisztán kidomborodnak azok a körülmények, amelyek a szovjetküldöttséget arra indították, hogy a mai sajtókonferencia keretében ezzel a

kérdéssel kapcsolatban nyilatkozzék. Rövid lesznek.

Köztudomású, hogy a nem állandó tagoknak a Biztonsági Tanácsba való beválasztása elég sokrétű és kényes kérdés, minthogy az Egyesült Nemzetek Szervezetében résztvevő 5 állandó tagállamon kívül, még 54 tagállam jogosult igényt tartani arra, hogy kiküldöttjét nem állandó tagként beválasszák a Biztonsági Tanácsba. A Biztonsági Tanácsnak azonban mindössze csak 6 ilyen nem állandó tagja van. Ebből származik minden nehézség. Ennek ellenére, az Egyesült Nemzetek Szervezete könnyen kiküszöbölhetné ezeket a nehézségeket, ha a Szervezet összes tagjai között megvolna az egyetértés és ragaszkodás ahhoz a hagyományhoz, amelyet az Egyesült Nemzetek alapokmányának 23-ik szakaszában lefektetett alapelvnek megfelelően honosítottak meg.

A Biztonsági Tanács tagsági helyeinek igazságos elosztása

Ez a szakasz, mint ismeretes, előírja, hogy a Biztonsági Tanács

nem állandó tagjainak megválasztásánál megfelelő figyelmet kell szentelni arra, hogy a helyeket földrajzi szempontból helyesen osszák el. Köztudomású továbbá, hogy az e kérdésben eddig fennálló egyezséget, amelyet mondhatni hallgatóságos megegyezésnek nevezhetünk, szigorúan tiszteletben tartottak és ezért a Biztonsági Tanácsban résztvevő tagok megválasztása — a néha felmerülő nézeteltérések ellenére is — pozitív eredményekkel járt.

Mit jelent a földrajzi szempontból való igazságos elosztás elve?

Azt jelenti, hogy a Biztonsági Tanácsban a világ összes főbb vidékeinek képviselve kell lenniük. A Biztonsági Tanács nem állandó tagjainak kijáró helyeket is ennek az elvnek megfelelően kell szétosztani. Az elvvel kapcsolatban kialakult hagyomány alapján bizonyos földrajzi körzethez tartozó országok egymásközött létrejött megegyezés értelmében előterjesztették jelöltjüket a Biztonsági Tanácsban megüresedett nem állandó

(Folytatás a 8-ik oldalon)

November 7 tiszteletére

Kidolgozták a „December 30”-gyár technikusainak szocialista verseny-tervezetét

Tegnap a lapunkban beszámoltunk arról, hogy az aradi „December 30” fonóda előmunkásai, alomterei, mesterei és váltásvezetői, tehát a fonóda valamennyi technikus szocialista versenyt kezdeményeztek November 7. tiszteletére.

Ennek a szocialista versenynek jelentősége abban domborodik ki, hogy összekovácsolja a munkások alkotóerejét és munkakalendületét, —

a gyakorlatot: a technikusok szaktudásával, — az elmélettel.

A szocialista verseny tulajdonképeni időtartama az október 20. és december 31. közötti időköz és november 7-ig csak a verseny első szakasza zajlik le.

Záray Ödön mérnök elvtárs, a fonóda szolgálati vezetője, a verseny megkezdése előtt versenytervezetet dolgozott ki. A verseny tervezetét az üzemi munkafolyamatának megfelelően állította össze olyformán, hogy a versenypontok a termelés minden ágazatát felölelik és a munka minden megnyilvánulását magába foglalja.

— A versenytervezet kidolgozására az vezetett, — mondotta Záray mérnök elvtárs, — hogy az eddigi szocialista versenyünk hiányosságait kiküszöböljem. Ugyanis szocialista versenyünk nem nyugodtak sz-

(Folyt. a 2. oldalon)

Megvalósult kötelezettségvállalás

A „Scânteia” állami gazdaság dolgozói október 18-án már befejezték az őszi vetés munkálatait

Szovjet munkamódszert alkalmaznak az állami gazdaságban

A „Scânteia” állami gazdaság öntudatos dolgozói az őszi vetési kampány munkálataiban November 7 tiszteletére egyéni munkavállalásaikkal járulnak hozzá a béke táborának megerősítéséhez. A gazdaság dolgozói gyűlés keretében nyilvánították ki kötelezettségvállalásaikat Állami Tervünk teljesítése érdekében.

Hodis Gavril elvtárs, sertésgondozó, versenyre hívta a gazdaság 11-ik körzetének sertésgondozóját és egyben vállalta, hogy az állatok

tisztántartása mellett lelkiismeretes munkát végez. Bár Teodor elvtárs, a gazdaság kertésze, versenyre hívta a „Vladimirescu” állami gazdaság vetési felelősét és egyben vállalta, hogy a vetési terv első részét tíz nappal hamarabb teljesíti. Zorici Lubomir, traktor csoportfelelős, kötelezettséget vállalt a csoport nevében, hogy az őszi szántás-vetési kampány ideje alatt különös gondot fordítanak gépeikre és 10 nappal hamarabb teljesítik az őszi szántási-vetési munkálato-

kat. Simon Gheorghe, a vagonok ki- és berakodó csoportja nevében, kötelezettséget vállalt, hogy a rakodást idejében teljesíti. Szép József elvtárs, napszámos, vállalta, hogy az istállók javítási munkálataiban 10 százalékos megtakarítást eszközöl.

Kovács István elvtárs, vetési felelős, kötelezettséget vállalt, hogy az őszi vetési munkálatait októ-

(Folytatás a 2-ik oldalon)

Kidolgozták a „December 30”-gyár technikusainak szocialista verseny-tervezetét

(Folyt. az 1-ső oldalról)

lárd, törvszerű szervezési és tudományos alapokon és nem ölelték fel a technikusok tömegeit. A versenytervezet kidolgozására az a tény is vezetett, hogy az eddigi szocialista versenyünkben nem veltük figyelembe a munkakörülményeket és a termelés összeadottságait.

Ezután elmondotta, hogy a technikusok szocialista versenyének célkitűzéseit 10 főfeltételben foglalták össze, amelyek mindegyike számos feladat megvalósítása felé ágazik.

A verseny első feltétele a termelés fokozása. Ezt a célkitűzést a versenytervezet keretében pontosan meghatározták minden termelési ágra. Konkrét feladatok formájában fektették le azokat a módszereket, amelyekkel keresztül a termelés fokozása elérhető. A verseny eredményeit pedig váratlan és hirtelenként rendszeresített egy, vagy több ellenőrzés keretében pontozzák a tervezetben megállapított pontértékkel. A legmagasabb pontértéket természetesen annak a termelőhelynek technikusai kapják, hol a hét folyamán a legjobb eredményeket érték el.

Hasznos módszereket alkalmaznak a termelékenység vonatkozásában is, ahol a legtöbb pontértéket annak a termelőhelynek technikusai nyerték el, ahol a hét folyamán a legtöbbet termeltek a legkevesebb létszámmal.

A minőség fokozásának érdekében a szocialista versenyt ellenőrző bizottság a laboratóriumi ellenőrzésen kívül, amelyet eddig is alkalmaztak, a helyszínen, a gyártás minden fázisát külön-külön nyomonköveti a tervezetben lefektetett szabályok értelmében.

Ennek előnye az, hogy ezáltal már a gyártási folyamatban ki lehet küszöbölni a körülmények között, amelyre éppen a tervezetben lefektetett szabályok utalnak, a különböző gyártási hibákat. Így a készfalonál a laboratóriumi ellenőrzésnél kevesebb hibák mutatkoznak. Az üzembem ezt az ellenőrzést addig lehet fokozni, amíg ezek a hibák teljes egészében eltűnnek.

A minőségénél még rendkívül fontos az is, hogy a fonoda munkásai a különböző színeket, amelyekkel a minőségi fokozatokat jelzik, betartsák.

Ezek a színek a különböző fiomságú fonalakhoz használt anyagkeverések, vagy a nyersanyagösszetétel minőségét határozzák meg.

Ugyancsak a technikusoknak kell ellenőrizni azt, hogy a fonómunkások az elszakadt szálatokat jól fogják össze.

A minőség javításához tartozik az is, hogy a megfelelő váltókerekeket alkalmazzák a gépeknél.

A szocialista versenytervezet negyedik feltétele az üzemi felszerelés karbantartására vonatkozik.

Minden gépcsoport számára más, — az illető gépeknek megfelelő takarítást, olajozást, felszerelést és karbantartást ír elő a tervezet. Ami a géptisztítást illeti, a tervezet meghatá-

rozza a tisztítási időpontot is, tehát tervszerűsíti a gépek tisztítását.

Ezek az előírások azt célozzák, hogy az üzembem esetleges nagyobb kopások, törések esetében jóval azoknak megtörténte előtt a gépeket megjavítsák.

Az ötödik versenypont az üzem általános tisztántartására vonatkozik.

A hatodik feltétel a feldolgozásra előírt anyagok, és a munkához használt segédesszközökkel való észszerű gazdálkodást irányozza elő.

A munkafegyelem megerősítésére irányuló versenypont magában foglalja az igazolatlan hiányzások csökkentését, azonkívül megjelöli azt a pontértéket is, ami az üzembem észlelt hiányosságok kiküszöbölése esetén a technikus megilleti. A munkafegyelem megerősítésének érdekében tartott kritika-gyűlés k-

megtartása után a technikusok színtén pontokat nyernek.

A nyolcadik versenypont az Állami Terv megvalósításának ellenőrzése a munkahelyen gépcsoportok szerint az előírt gyártási feltételek betartása mellett.

A kilencedik versenyfeltétel a kollektív szerződés ellenőrzésére vonatkozik és magába foglalja a leszedőcsoportok holtidőjének, valamint az üzem kívülről orsók csökkentését és a hulladékcsökkentést, ami által jelentős takarékoság eszközölhető.

A versenytervezet utolsó pontja a technikusok szakmai felkészültségének fokozására irányul, megjelöli a szovjet szakirodalom olvasásán keresztül.

Külön pontozzák még az új munkamódszerek bevezetése mellett a munkamódszerek sikeres gyakorlati

alkalmazását és azoknak fenntartását.

A versenyfeltételek megvalósításának ellenőrzését a verseny menetét ellenőrző bizottság végzi, amelynek tagjai

az üzemi pártszervezet, szakszervezet, üzemvezetőség, technikai vezetőség és ölmunkások sorából kerülnek ki.

A verseny minden fázisát az erre a célra készített táblázaton tüntetik fel rendszeresen a verseny menetét ellenőrző bizottság úgy, hogy a versenyben álló technikusok általában figyelemmel kísérhetik teljesítményüket.

A „December 30” gyár fonodai technikusainak szocialista versenye azt bizonyítja, hogy a technikusok megértették feladataikat és szívvel-lélekkel kapcsolódnak a November 7. tiszteletére szervezett szocialista versenyük keretében, abba a küzdelembe, amely Állami Tervünk teljesítésére irányul országgerő. De rámutat arra is, hogy technikusaink tudják: csakis a munkások és technikusok együttműködésén keresztül emelhetjük mind magasabb színvonalra gyáraink termelésének szintjét.

A „Scânteia” állami gazdaság dolgozói október 18-án már befejezték az őszi vetés munkálatait

(Folyt. az 1-ső oldalról)

ber 18-án teljes egészében befejezték.

Barna Ferenc igazgató elvtárs vállalta, hogy az 1948-ban megkezdett építkezéseket november 7-ig befejezik és ugyanakkor minden segítséget megad a gazdaság dolgozóinak, hogy kötelezettségvállalásaikat teljesíthessék.

Bodárlău Petru, a 11-ik körzet felölőse, versenyre hívta az 1-es körzet dolgozóit a cukorrépaszedés munkálataiban és egyben vállalta, hogy ezt a munkát november 1-ig teljesítik. Mocanu elvtárs, az étkez-

de felelőse, az ételmezés megjavítására vállalt kötelezettséget. Borza Ioan elvtárs a kultúrcsoport nevében vállalta, hogy November 7 tiszteletére új szindarabot, valamint énekeket tanulnak be. Zapola Ioanna, a napközi otthon és óvoda vezetője, versenyre hívta a gazdaság kultúrcsoportját, énekekben, szavaltban és táncokban, a November 7 tiszteletére rendezendő kultúrelőadásra.

Ezenkívül Codescu elvtárs, rakárnok, a szakszervezet vezetősége és számosan vállaltak konkrét kötelezettséget. Ezek a munkavállal-

ások nemcsak elhangzott üres szavak, hanem a gyakorlatban is megvalósított tények.

Igy a Kovács István elvtárs által vállalt kötelezettség már megvalósult és a gazdaság teljesítői az őszi vetés munkálatait október 18-án valóban befejezték.

Ugyanigy a gazdaság traktoristái, már a tavaszi vetés alá több mint 24 hektár földet szántottak fel. Tehát minden jel arra mutat, hogy a gazdaság dolgozói teljes erejükkel és tudásukkal arra törek-szenek, hogy fejlessék mezőgazdaságunk szocialista szektorát.

Beszélgettünk Lungu Florea elvtárs szakszervezeti elnökkel. Elmondja, hogy a „Grabăți” állami gazdasággal folyó versenyt valószínűleg a „Scânteia” állami gazdaság nyeri meg.

— Már kétszer voltam a küldöttséggel tapasztalatcserén a temesmegyei állami gazdaságban — mondja, — majd elmeséli, hogy a háború idején szovjet fogságba esett és szovjetben dolgozott. — A Szovjetunióban az állatgondozáshoz osztottak be — magyarázza — és nagyon sokat tanultam a Szovjetunió mezőgazdaságában.

Most például bevezettem a fejős teheneknél azt a módszert, amelyet a Szovjetunióban használtak. Az ételmennyiséget, amelyre eddig a fejősteheneknek adtunk, lóról 6 kilóra csökkenteltem, viszont a rendszeres etkezést pontosan teljesítettem és így az eddigi 254 liter tej helyett 365 litert fejtünk.

Igy dolgoznak és így teljesítik minden tudásukkal a „Scânteia” állami gazdaság dolgozói feladataikat. Méltó keretek között akarják megünnepelni a gazdaság dolgozói November 7 napját és határozott harcot vállaltak a békeért, a háborús uszítók ellen. (t. i.)

A dolgozóparasztok mindjobban meggyőződnek a gépi munka előnyeiről

(A vezércikk folytatása)

dolgozói már befejezték az őszi vetés munkálatait és példaképpen állnak megynék dolgozói előtt.

Igy tehát a gyakorlati tapasztalatok alapján, amelyek bebizonyítják a gépi munka felsőbbrendűségét, valamint a kollektív gazdálkodás eredményeit, dolgozóparasztaink csoportokat alakítva szerződéseket köt a gépállomásokkal. Természetesen a gépbérlő csoportok, főbbnyire a szentannai és az ujaradi járáásokban alakultak, mert a két járás dolgozói felismerték a gépi munka előnyeit. Ezért Pártunk Határozata leszögezi, hogy traktorcsoportokat úgy kell szervezni, hogy ezáltal a messzebb fekvő vidékeken is segítséget nyújthassanak a falusi dolgozóknak.

Pártunk felvilágosító és irányító munkája nyomán, megynék különböző részein, csoportosították földjeiket és közös gépi megmunkáltatásra kötnek szerződést a gépállomásokkal. Így Szentannán 53 dolgozóparaszt egyesítette földjét és szerződést kötött a szentannai gépállomással. Ezek a dolgozóparasztok meggyőződtek a gépi munka előnyeiről.

Ugyancsak Vladimirescu község 43 dolgozóparasztja, valamint Horia község 33 dolgozóparasztja csoportosította földjét és elhatározta, hogy ezen-

tul egy tagban dolgozzák meg földjeiket. Ezenkívül Mácsa, Sofronya, Varjas, Szentmárton, Kürös, Kisreg és még számos községben gépbérlő csoportok alakultak és a dolgozóparasztok felszámolták a megynéket.

Az elért eredmények azt mutatják, hogy megynék gép- és traktorállomásai teljesítették feladataikat, azonban munkájukban hiányosságok is tapasztalhatók. Így például a szentannai gépállomás vezetőségének nincs meg a kellő kapcsolata a helyi ideiglenes bizottsággal. Előfordult az is, hogy a gépállomás traktorai Fazekasvarsánd község határában dolgoztak és a helyi ideiglenes bizottság nem fordított kellő figyelmet a traktoristák ellátására. Természetesen ezeket a hiányosságokat úgy a gépállomás vezetőségnek, mint az ideiglenes bizottságoknak ki kell küszöbölni és meg kell erősíteni egymás között a kapcsolatot.

Ezenkívül a gépállomások vezetőségének feladta, hogy a gépállomás dolgozóinak ideológiai, szakmai színvonalát emelje, ezáltal lehetőséget nyújtson arra, hogy a gépállomás dolgozói fokozottabb felvilágosító munkát fejtessenek ki a falvak dolgozóparasztja körében és ugyanakkor jóminőségű munkát végezzenek.

A szovjet nép példát mutat

Lendületesen folynak a szocialista versenyek a Szovjetunióban a Nagy Októberi Forradalom 32-ik évfordulója tiszteletére

A „Vörös Rózsa” selyemszövő kombinát komszomolista és más ifjúsági versenyzői állnak egymással a Nagy Októberi Forradalom 32-ik évfordulója tiszteletére. Sokan közülük igen nagy sikereket értek el.

Minájkova Flávia sztahanovista fonalkészítő példaképe már befejezte az öt éves terv részes részét. De nem elégedett meg ennyivel, hanem tüstént kötelezettséget vállalt arra, hogy november 7-ig újabb 8000 kiló vetőfonalat készít.

Ezenkívül szabad idejét azzal tölti, hogy fiatalabb munkástársait megtanítsa a gyors munkamódszerek elsajátítására. Nevét be is irták az üzem aranykönyvébe. Vekovicséva Anna és Krutova Alexandrina komszomolista szintén jelentős eredményeket értek el: ők is túlteljesítették a termelési tervet.

A szövőüzem munkásai sem maradtak fonódaik társaik mögött. Sztárodánov Konsztantín és Zsálin Iván komszomolista brigádjai kötelezték magukat arra, hogy az Októberi Forradalom 32-ik évfordulójára befejezzék az idejükhöz

lési tervet és az év végéig 51.000 méter finom selymet készítsenek a tervelőírásán felül.

Zintina, a kombinát egyik legjobb szövőnöje már a jövő évre dolgozik. Ő is nagy ajándékot szánt az évfordulóra: 3000 méter kitűnő selymet készített a tervben előírt mennyiségen felül.

Ugyancsak a Nagy Októberi 32-ik évfordulója tiszteletére sok házat építettek

újra Kievdben, Sztalinoban, Charkovban. Dnyepropetrovszkban, Lwovban, Izmailban és Ukrajna más városaiban.

Ukrajnában az építkezés a köztársaság legnevesebb építészének terve alapján folyik. Számos várost teljesen újjárendeznek, új utcákat vágnak, tereket létesítenek és kulturpala tákat építenek. Az utóbbi években 200-nál több szállodát nyitottak. A köztársaság egész területén 1650 köz-

Nagy megbecsülésnek örvendnek a szovjet munkásujtók

Leningrád gyárainak számos munkása — mérnökökkel és más munkásokkal együttműködve — tudományos körökben nagy hírnévre tett szert. Például Brejkin Grigorij esztorgályos nevét nagy tisztelettel emlegetik műszaki és tudományos társaságok ülésein, s a feldolgozás módszereit a kutató intézetekben.

Brejkin esztorgapadja valóságos „tanszék”, amelyen fiatalabb tanoncoknak bemutatja munkamódszereit. Nemesak arra tanítja őket, hogyan kell az esztorgapadon dolgozni, hanem rajzokkal is szemlélteti

azokat a munkafolyamatokat, amelyekkel a legrövidebb idő alatt legtöbbet lehet termelni.

Különböző városokból és iparközpontokból sokszáz mérnök, technikus és vállalatvezető vett részt ezeken a „tanfolyamokon”.

Brejkin olyan acélvágókést is készített, amely többszáz tonna acél gyors vágását teszi lehetővé.

Brjuchanov Grigorij, az egyik leningrádi gyár lakatos a könyvet írta a munkásujtóiról. A könyvet a mérnökök és a technikusok igen nagyra értékelik.

ségi üzemet építették újjá. A népkertek területét 8000 hektárral növelték, miáltal 25 százalékkal nagyobb lett az ország parkjainak összterülete, mint a háború előtt volt.

A magnitogorszki fémipari kombinát 1. számú gépgyára a Nagy Októberi Szocialista Forradalom tiszteletére három hét alatt befejezte a szeptemberi termelési tervet.

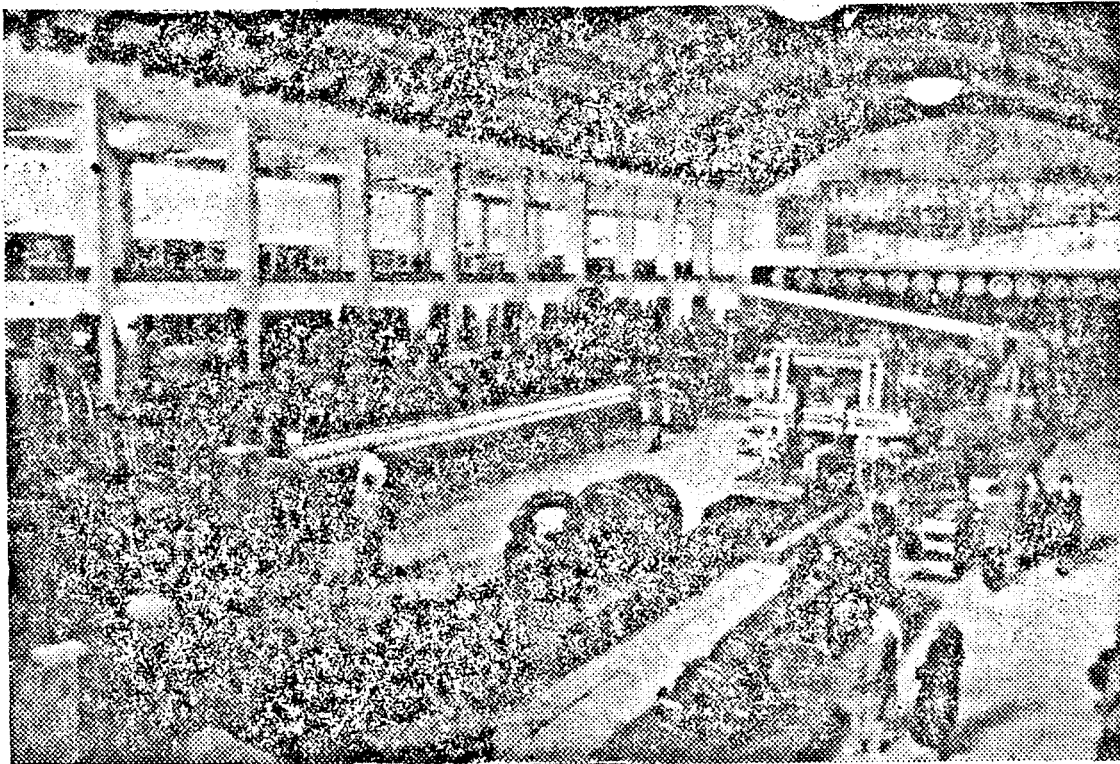
Az üzem sztahanovista öntői 119 gyorscsapolást végeztek a hó folyamán. Az acélkohómű sztahanovistái október első felében többszáz tonna acélt öntöttek a tervelőírásán felül.

Az újító osztályán a sztahanovisták megfeszített munkája folytán a csapolások időtartamát 1—1 órával megrövidítették és jelentős mértékben javították az acél minőségét. Ezenkívül az üzemköltség csökkentése által az idén hárommillió rubelt takarítottak meg. Az acéolvasztóban állandóan nő az újító száma.

Zinurov sztahanovista acélöntő, aki versenyben áll a „Zaporozsasztal” acélkohászat Piskarev nevű élmunkásával, szeptemberben 741 tonna acélt olvasztott a tervelőírásán felül. Szemenov, ifjú acélöntő, ugyancsak szeptemberben 1000 tonna acélöntvényt készített a terv részes részén felül.

Képek a szovjet ipar bukaresti kiállításáról

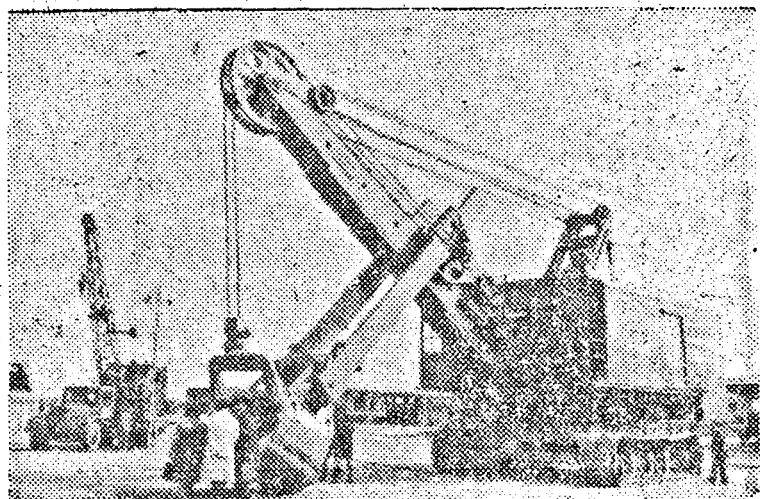
A fővárosi National parkban a közelmúltban nyílt meg a világ legelőrehaladottabb ipari államának, a Szovjetunióknak hatalmas arányú gépkiallítása. A kiállítás egyik terme 4000 négyzetméter területű és itt, valamint más termekben és a szabadban, a legkülönbözőbb, csodálatos teljesítményű gépek egész sorozata található. Negyvenezer kilós gyalugép, 220 fordulatszámmal működő szövőszék, hatalmas áógép és óriási kombajn sorakoznak fel, de helyet kaptak a legkorszerűbb auto-

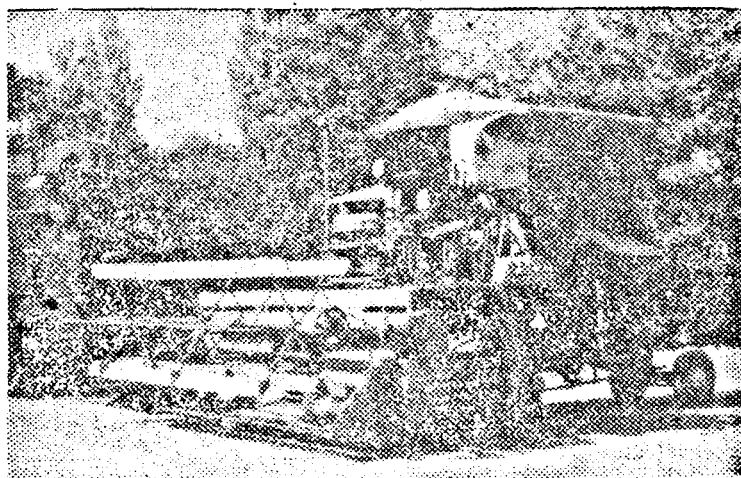
Szovjet gépek, a világ legelőrehaladottabb iparjának termékei

buszok, trolleybuszok, malomberendezések, tűzoltókocsik, generátorok, villanyerőmű berendezések. Különösen érdekesek és értékesek a hatalmas kombajnok kivüli mezőgazdasági gépek is, a cukorrépa-kombajn, a burgonyaszedőgép és a többiek is.

A kiállítást naponta ezren és ezren látogatják és a szakemberek csodálattal emlékeznek meg a szovjet ipar kiválóságáról, mert ezekhez hasonló tökéletes gépek sehol a világon nincsenek.

Percenként hat köbméter fölvet vesz ki a 165 tonnás szovjet gép

Száz ember napi munkáját végzi el a szovjet kombajn

Még javában folyik az őszi munka, de már a falvak dolgozónépe előkészíti az esti tanfolyamokat és olvasóköroket

Pártunk nagyszerű vezető-munkájának köszönhető, hogy a tömegszervezetek feladatainak teljesítése mind könnyebbé válik

Pártunk nagyszerű felvilágosító és népnevelő munkájának köszönhető, hogy tömegszervezeteink feladatainak teljesítése mind könnyebbé válik. Ez természetes is, mert amilyen mértékben sikerül eloszlatni azt a ködöt, amelyet a múlt reakciós rendszere mestersegesen terjesztett azért, hogy a dolgozó nép értelmét megzavarja, olyan mértékben ismeri fel a dolgozó nép azt az utat, amelyet követnie kell. Ma már a falusi dolgozó nép szoros szövetségben a munkásosztállyal követi a dolgozók élcsapatát a magasabb társadalmi rend felé.

A Magyar Népi Szövetség alapaktívái is jelzői a fejlődés egy-egy állomásának. A megye falvait járó aktivisták beszámolóit tiszta képet nyújtanak falusi dolgozóink életéről és mindennapi problémáikról. Megyei instruktorok jelentéseiket a tárgyilagos bíráló szellemében teszik meg, rámutatva a még megmutatózó nehézségekre is. Világosan megmutatózik a dolgozó földmiveseink élet- és művelődési színvonalának állandó emelkedése.

Még javában folyik az őszi szántás-vetés, de az esti órákban a falu népe szervezi, előkészíti a késő őszi és téli esték tanfolyamait és olvasóköreit.

Eddig 44 falusi MNSz szervezetnél van beszerelve esti tanfolyam. Az előadások hallgatói önként jelentkeznek, de csak alapos felülvizsgálás után fogadják el őket. Fejlődőképes, öntudatos szegény- és középparasztok vehetnek részt a tanfolyamokon és semmiesetre sem olyanok, akik gyengének bizonyultak az osztályellenesség félrevezető csábításainak visszautasításában.

A párttagok felülvizsgálása meggyőzött minden becsületes dolgozót arról az igazságról, hogy Lenin új típusú pártja azáltal erősödik, hogy megtisztítja sorait az oda nem való elemektől.

A Párt útmutatását követő tömegszervezetek is sokkal határozottabban haladhatnak az élcsapat mutatta úton a dolgozók szebb és jobb élete felé, ha soraikból kirekesztik a megalkuvó, a haladás elleniségeinek szolgálatában álló elemeket.

Nem véletlen, hogy az olyan kicsi közösség, mint például az MNSz ötvenes szervezete, esti tanfolyam megindítását kéri, mert tagjai tudják, hogy a falusi kizsákmányolók furiangjain csak úgy láthatnak át, ha önmagukat képezik, megerősítik a marxista-leninista tanok hatalmas és átütő fegyverével.

Az esti tanfolyamok mellett minden községben megalakult az olvasókör. A legtöbb faluban a kultúrotthon helyiségén kívül magánházakban is létesítettek ilyen köröket. Egyedül a kürtösi járásban 51 olvasókört szerveztek, ezek közül Kisiratoson 14 működik. Az

olvasókörokből beszélnek meg napi munkájuk befejezése után dolgozó földmiveseink a külpolitika és a termelés kérdéseit.

A vita hevében előveszik az újságokat és állításuk igazolására felolvassák a lapok cikkeket.

Nagyvarjas jelenti például, hogy egyszeribe elhagyta a szülőföldjére propaganda, amikor nyilvánosságra került, hogy a Szovjetunió is birtokában van az atomerő titkának. Ezt általában az összes jelentések megemlékik.

Természetesen osztályharcos dolgozóink tisztában vannak azzal, hogy ha a reakció időnként el is hallgat, nem adja meg magát, hanem újabb megerősítéseken töri a fejét, mert mindenképpen meg akarja akadályozni a falu dolgozó népének boldogulását.

A sok eredmény mellett vannak még nehézségek is. Megállapítható azonban, hogy

a hiányosságok kizárólag azokban a falvakban mutatkoznak meg, ahol a tömegszervezetek között nincs meg a kollé együttműködés.

Ennek a legszembetűnőbb példája Galsa, ahol a testvér szervezetek nem értik meg azt a feladatot, amely minden nemzetiségű dolgozó érdekeiért folytatott harc vezetője, a Román Munkáspárt róreájuk.

Ez a feladat a közös harc egy-egy szakaszának vezetése.

Ennek legszembetűnőbb példája összefogva becsületesen vívjuk meg azt, minden dolgozó osztálytársadala lesz. E közös cél érdekében tehát a harcot is közösen kell folytatnunk, mert ha elengedjük egymás kezét, a rést, amely ezáltal képző-

dik, közös ellenségünk — az osztályellenesség foglalja el.

Az itt-ott megmutatózó nehézségeket könnyen legyőzzük, ha a tömegszervezetek vezetői az ideiglenes bizottságokkal szorosban felzárnak a harcos erőket összefogó Párt mögé. Nagy eredményeinknek ez a magyarázata és azt, hogy ma már meghatározott léptekkel haladunk a szocializmusnak a falun való megvalósítása felé is, ennek a felismerésnek köszönhetjük.

A közösségi szellem hatalmas erővel tör utat

magának a kizsákmányolók és azok bérencéitől a multban félrevezetett nép között. Nagyszerű példája ennek a szapárligeti est. Szapárligeten a falu dolgozóparasztsága együttesen vállalta a hordást szekerünként 50 leiert. Az így összegyűjtött 50.000 leit az UFDR napközi otthonának építésére ajánlották fel. Ilyen eseményekre csak a szocialista munkások képesek rábírni a reakció által mesterségesen sötétségben tartott dolgozó népet.

A harc folyik és győzelmet-győzelemre halmozunk. A még megmutatózó nehézségek leküzdése értékesbbé teszi eredményeinket. Tudjuk, hogy a sötét erők ellen folytatott harc még nem ért véget. Hiszen a mi hatalmas mestereink tanítanak arra, hogy az osztályharc a szocializmus megvalósításának útján, mind élesebbé válik.

Azok a dolgozó szegény- és középparasztok, akik tömegesen kéri újabb mőgazdasági termelőszövetkezetek engedélyezését, legyenek meggyőződve arról, hogy a gyárak munkásai azért versenyeznek, hogy számukra minél több gépet, szerszámot készítsenek, hogy a falu dolgozó népe megvalósíthassa vágyát a termelékeny nagyüzemi gazdálkodást. Ugyanakkor azonban dolgozó-földmiveseinknek minden erejükkel oda kell hatniuk, hogy minél több élhmet termeljenek az üzemek munkásai számára azáltal is, hogy saját munkájuk mellett a falu szobátoló kulákjait is munkára kényszerítik.

BAKÁCS BÉLA

A „Vörös Lobogó“-gyárban két napja megindultak az aláírások a Scânteia Ház alakra

A dolgozók megértették, hogy az a grafikai épület, ahol könyveket, brosurákat, folyóiratokat és napilapokat nyomtatnak és adnak ki, a kultura és ideológiai nevelésünk emelkedéséhez járulnak majd hozzá.

A festőműhely, a technikai osztályon és az adminisztrációban a két nap lelkés aláírás igen szép eredményeket hozott, példát mutatva a többi osztályok dolgozóinak, ahol szintén lelkes jegyzések indultak meg.

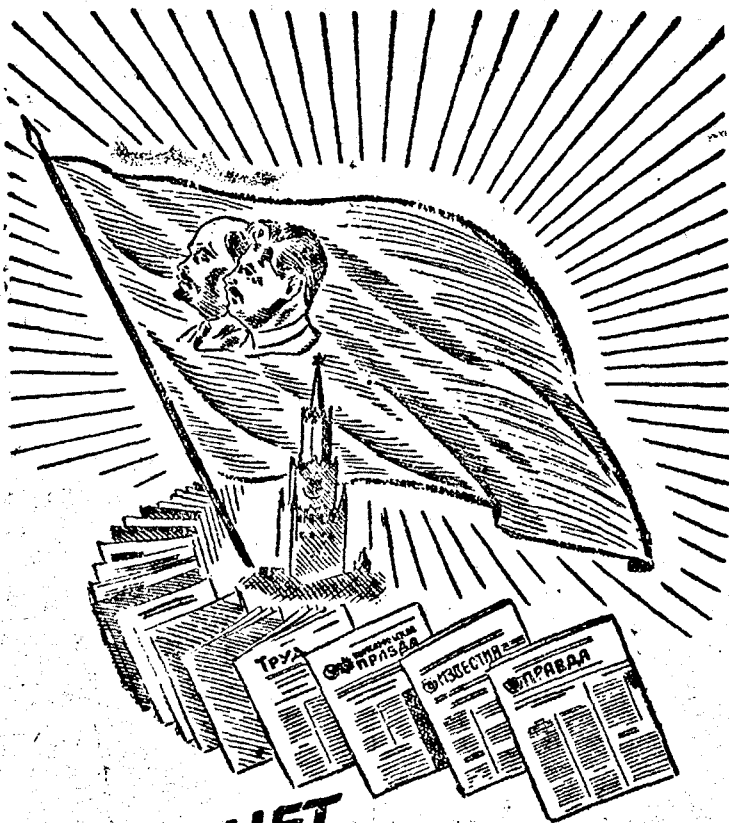
FARKAS VILMOS

„Vörös Lobogó“ levelező.

Tip. „GUTENBERG“

Értesítjük az aradi és aradmegyei
A, B, C kartellával
rendelkező dolgozókat, hogy az alant felsorolt helyeken
elsőrendű minőségű talppal
a kartellák C/1 számú jegye ellenében hivatalos áron
talpalást vállalunk
„MUNCITORUL PIELAR“
Cooperativa de prod. industrială

1. sz. javító műhely: Horia ucca 5. szám.
2. sz. javító műhely: U. T. A. gyárnál.
3. sz. javító műhely: „November 7“ gyárnál
4. sz. javító műhely: Teba-gyárnál
5. sz. javító műhely: C. F. R. fűtőháznál.
6. sz. javító műhely: Miron Cristea tér 12. (I. Pétrai sarok.)
7. sz. jav. műhely: „Vörös Lobogó gyár mellett. V. Hotoran u. 28-30.

A SZOVJET SAJTÓ

ELŐFIZETHETŐ: A
CARTEA RUSĂ, LIBRĂRIA NOASTRĂ ÉS SLOVA VĂLALATOKNÁL

Arad dolgozói határtalan lelkesedéssel és szeretettel folytatják a Scânteia Ház alapra történő jegyzésüket

Országsszerte a dolgozók mind nagyobb és nagyobb tömegekben jelentkeznek a Scânteia-Ház alapra vonatkozó aláírásokra. A gyárak és üzemek dolgozói kitörő örömmel fogadják a Scânteia Ház építésére irányuló Határozatot és bebizonyították azt, hogy szívügyüknek tekintik a Párt-sajtó jó körülmények között történő elkészítését.

Lelkes és emelkedett hangulatu gyűlés színhelye volt tegnap az IPEIL kaptafagyár nagyterme. A gyűlésen Csajka István igazgató-elvtárs szólalt fel, majd Lovász Lajos ismertette a Scânteia rendkívül fontos szerepét és harcát a munkásosztályért.

A beszédek elhangzása után a munkások elhatározták, hogy havi két óras önkéntes munkával járulnak a Scânteia Ház építéséhez.

Holl József ifjúmunkás és Csillag Lajos elvtárs vállalták, hogy a vállalt két órán felül, másik két órát dolgoznak, vagyis havonta négy-négy órát, mert mindennél fontosabbnak tartják a Párt-sajtó szerepét a munkásosztályért való küzdelemben.

Kiss Károly, Horváth Lenke, Jakab Tibor, Kiss Mihály, Vég Zoltán és még számos dolgozó emelkedett szó-lásra. Szavaikban szeretetüket és ragaszkodásukat fejezték ki a Scânteia iránt, majd egyöntetűen vállalták, hogy minden erejükkel támogatják Pártunk központi lapját.

A „Bernát Andor” szövődő dolgozói is bekapcsolódtak a nagyjelentőségű akcióba. Gyűlésen határozták el, hogy mindannyian hozzájárulnak a Scânteia Ház felépítéséhez. A gyűlésen Weisz József elvtárs szólalt fel. Rámuntatótt arra, hogy a Scânteia számtalan esetben segítségére sietett a munkásságnak és irányításával mindenkor megmutatta azt a helyes utat, amelyet minden becsületes dolgozónak követnie kell.

Ismertette azt a tényt, hogy a Scânteia, mint a Párt központi lapja a szocializmus felé vezető uton mind nagyobb példányszámban kell megjelenjen és el kell jusson az ország legjavallabb részébe is.

A „Libertatea” cipőgyár munkásai a munkaidő letelte után összegyűltek, hogy megbeszéljék a Scânteia Ház alapra történő aláírás kérdését.

A gyűlésen örömmel, lelkesedéssel jelentkeztek aláírásra.

A Tóba gyár munkásai is összegyűltek, hogy megkezdjék a jegyzést a Scânteia-Ház alapra.

A gyűlés megnyitása után Bidl István elvtárs ismertette a dolgozókkal

a Scânteia Ház felépítésének rendkívüli fontosságát, a Scânteia szervező, agitátor és propagandista szerepét, valamint azt a tényt, hogy a párt-sajtó a Párt legelősebb fegyvere.

A beszéd elhangzása után a mun-

kások nyomban konkrét kötelezettséget vállaltak, hogy hozzájárulnak ök is — a város többi üzemeinek és gyárainak lelkes munkássága példájára — a Scânteia Ház mielőbbi felépítéséhez.

A „Vörös Triko”-gyárban verseny-szellemben folyik az aláírás a Scânteia Ház alapra

A „Vörös Triko” gyár dolgozói lelkes hangulatu gyűlés keretében dolgozták fel a „Scânteia Ház”-ra vonatkozó kérdést.

A gyűlésen történt versenykihívásokból bebizonyosodott, hogy a dolgozók értékelik Pártunk kezdeményezését és tudják azt, hogy a Scânteia Ház” építése és annak korszerű gépekkel való felszerelése annak a harcnak a továbbfejlesztésére szolgál, mely előbbre visz bennünket a szocializmus építésének útján.

Pecican Katalin elvtársnő a második konferenció nevében versenyre hívta ki a sport-

kötőde osztályát, hogy melyik jegyez többet a „Scânteia Ház”-ra.

A gyűjtőív felelősök egyúttal agitációs munkát is fejtenek ki, rámutatva, hogy a „Scânteia Ház” építése a munkásosztály kulturális szintjét hivatott emelni, rámutatnak arra, hogy a régi kizsákmányolóknak nem volt érdekük a kultúra terjesztése és ha mi tanulni akarunk, magunknak kell felépíteni a kultúra otthonát, a „Scânteia Ház”-at.

SURMAN TERÉZ

„Vörös Triko” gyár levelezője.

A Román—Szovjet Barátság Hetének tiszteletére rendezendő előadások műsora

Ma, október 22-én az összes iskolákban konferenciát tartanak a „SZOVJET KULTURA A BÉKE ÉS A DEMOKRACIA SZOLGÁLATÁBAN” címmel.

Holnap, október 28-án az alább felsorolt Népi Atheneumokban a „SZOVJETUNIO HATÁROZOTTAN ÉS BATRAN VÉDI A NÉPEK SZABADSÁGÁT ÉS FÜGGETLENSÉGÉT AZ ELYNYOMÓ ANGOL-AMERIKAI IMPERIALISTAK KISÉRLETEI ELLEN” címmel tartanak előadásokat: Mikelaka, Mosóczi telep, Ségá, Buzsák, Gáj, Pernyáva, Drágásani, Ujarad. A vasárnapi konferenciákat az ARLUS köréi az illető városrészek Népi Atheneumaival együttesen rendezik. Valamennyi előadást a Román—Szovjet Barátság Hetének tiszteletére rendezett művészi műsor követ.

Fokozzuk erőfeszítéseinket a vetési terv teljesítéséért folytatott harcban

Ujjászervezték a borosjenői szövetkezetet

Átszervezték a borosjenői „Ineuana” szövetkezetet. Vezetőnek Stern Károly elvtársat és helyettesének pedig Florea Marta elvtársnőt (volt népbíró) választották. Az új vezetőség új szellemet hozott a szövetkezetbe.

Ugy külső mint belső tekintetben meglátászik a gondoskodás, a kirakatok rendezettek, az árukon az árak feltüntetve, a belső berendezés tiszta és rendes, a vevőket pedig pontosan szolgálják ki.

Október 19-iki kezdettel Ardelean Ioan, az egyes számú fiók ifjúmunkás dolgozója November 7. tiszteletére versenyre hívta az „Ineuana” központját, a következő versenyfeltetelek mellett:

1. A helyiségek példás tisztántartása.
2. Az összes alkalmazottak pontos megjelenése munkahelyükön.
3. Faliújság felállítás.
4. A szövetkezeti tagok udvarias és becsületes kiszolgálása.
5. A tagokat és vevőket az „elvtárs” megszólításra rászoktatni és megmagyarázni e szó jelentőségét.
6. Takarékoság minden vonalon.
7. Felvilágosító munkát végezni annak érdekében, hogy úgy a részvényesek, mint a dolgozó lakosság megértse a szövetkezetek szükségességét és fontosságát, valamint arra bírni, hogy minél nagyobb számban iratkozzanak be a szövetkezetbe.

A vezetőség kötelezettséget vállalt, hogy minden igyekezettel arra törekednek, miszerint a szövetkezet ellátva legyen mindazokkal az árucikkkel, amelyekre a lakoságnak szüksége van.

A szövetkezet két másik alkalmazottja egyéni versenyben áll: Ursu Petre és Gulyás Zoltán, arra vállaltak kötelezettséget, hogy munkájukat kifogástalanul és hibátlanul végzik.

A szövetkezet kitüntette két dolgozóját: az ifjúmunkás Ardelean Ioant és Usce Grigoret, öntudatos munkájukért, mellyel példát szolgáltatottak többi dolgozó társaiknak.

Vidican Ioan II.
levelező

Solidaritatea mozgó Gáj

A Nagy Októberi Szocialista Forradalomról

A fegyveres ember

Előadások: szombaton 7 óra
vasárnap 3, 5 és 7 órakor.

Egységes helyárak 15 LEI.

UJ IDŐK Mozi

Bemutatja okt. 17—23-ig

1. AMOK (trópusi betegség) (3 felvonás)
2. Agabona feldolgozása
3. COLCHIDA
4. Mai Szovjetunió (Híradó, 81 szám)
5. Aktuális híradó.

Előadások d. u. 3-tól 11-ig folytatódólagosan
Figyelem! Egységes helyárak: 15 lei

URÁNIA mozgó

Előadások 3, 5 és 7 órakor.
Szombat és vasárnap este 9-kor is.
Vasárnap 11.30 matiné.

Ma!

A csehszlovákiai állami stúdiók produkciója.

A feketézó naplója

Főszereplő: EDUARD LINKERS
OTA KRCKA, IVAN JANOL
Magyar felirattal is.

Populármozgó CORSO mozgó

Előad.: 3, 5 és 7-kor. — Vasárnap 3, 5, 7 és 9-kor. - Vas. 11:30 matiné

MA!

Hatalmas cirkusz film, bravuros akrobata mutatványokkal!

Trio Corona

WALTER WERNER, HERBERT HÜBNER,
LUTZ MOIK, EDURD W. ANDREY

Közlemény

Közlük a szovjet állampolgárokkal, akik Bessarábia és Északbukovina területén születtek és 1940—1941 évben ott laktak, majd 1941—1945 évek között Románia területére jöttek át, most azonban repatriálni óhajtanak, hogy jogot nyújtanak számukra a Szovjetunióba való repatriálásához.

Ecélből személyesen kell jelentkezni a repatriálási hivatalnál, Bukarest, Praga ucca 3 szám, vagy Constantában, 23 August ucca 157 szám alatt.

Ha anyagi okok miatt e polgárok nem jelentkezhetnek személyesen, úgy írásos kérvényt nyújthatnak be (célszerű orosz nyelven), amelyben közlik jelenlegi pontos címüket, ha 1941 júniusig, vagyis a második világháború kezdetéig a Szovjetunió területén éltek, beleértve Bessarábiát és Északbukovínát is, a helyet, ahová repatriálni kívánnak, a családtagok számát és a csomagok hozzávetőleges súlyát.

A visszatelepülők számára a szovjet kormány ingyenes ellátást biztosít a Hazába való érkezésig, ingyenes vasuti szállítást a rendeltetési helyig az összes családtagok számára is, valamint a javak teljesen ingyenes szállítást, tekintet nélkül azok mennyiségére.

Közlemény

Az „IECA” a 11—1949 számú törvénycikk, a 3—1949 számú rendelet és az Állami Terv pénzügyi szakaszának értelmében a városi illetékek behajtására kapott felszólítást.

A törvény értelmében ezt az illetéket havonta kell befizetni. A lakosság egyrésze vagy késvé, vagy egyáltalán nem fizeti ezeket az illetékeket. Akik nem tesznek eleget ezen kötelezettségüknek, azok ellen a legszigorubb törvényes eljárást kell alkalmazni.

Felszólítják tehát a lakosságot, hogy fizessék ki hátralékukat, ellenkező esetben a következő intézkedéseket foganatosítják:

1. Lezárják a vízszolgáltatást.
2. A 11—1949 törvény értelmében 10 százalék felülfizetést kell eszközölni a késésért.
3. A pénzügyi törvényekben meghatározott összes eljárások alkalmazása.

— AZ ORVOSKOLLEGIUM meg hívja azon tagjait, akik orvosi rendeléssel rendelkeznek, hogy 3 napon belül jelentkezzenek a kollégium székhelyén, Episcopiei ucca 6 sz. alatt, hogy tudomásul vegyék és aláírják a pénzügyminisztérium 65.909—49 és 167.172 sz. rendeletét.

ÜGYELETES GYOGYSZERTÁRAK:
SZOMBAT: 3. számú állami gyógyszer-tár (Emin-scu ucca), 4. számú (hegyaljai villamosállomásnál), 7. számú (Ujaradon). VASÁRNAP: 2. számú (Köztársaság útja), 6. számú (Bixtilgyárnál), 3. számú (Mósczi telepen).

SPORT

Futóverseny November 7 tiszteletére

November 7 tiszteletére vasárnap, október 23-án lesz az első minősítő verseny. Vasárnap reggel 8 órakor kezdődik a minősítő futóverseny és ezen időpontban tartoznak jelentkezni a Testnevelési és Sportbizottság Köztársaság útján levő helyiségében a versenyzők. A versenyzők a Testnevelési Sportbizottságnál öltöznek át, a versenyt részben a város központjában, részben a Maros partján bonyolítják le. A következő távokon lesznek a versenyek:

Kezdő fiúknak, 15—17 év között 1500 méteren; kezdő szenioroknak 18 évtől felfelé és igazolt sportoló ifjúknak 15—17 év között 2500 méteren. Kezdő lányoknak 14—16 év között

800 méteren; kezdő szenior lányoknak 17 évtől felfelé és igazolt ifjúsági lányversenyzőknek 14—16 év között 1000 méteren.

Felkérjük a következő atlétikai vezetőket, hogy reggel 8 órakor jelenjenek meg a Testnevelési és Sportbizottság helyiségében: Sándor, Steinfeld, Supuran, Vancu, Ruck, Nemes, Mazilu E., Buta, Rusu, Munteanu, Cosma M. és Pop tornatanár.

Itt írjuk meg, hogy a vasárnapi mérkőzés félidejében az UTA stadionban a következő atlétikai verseny-számokat rendezik: 500 m. fiú síkfutás és 200 m. női síkfutás. Mindkét számban kerületi rekorddöntést terveznek.

Sportolók a termelésben fokozott mértékben dolgoznak az Állami Terv teljesítéséért

November 7, a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 32-ik évfordulójának tiszteletére a dolgozók körében egymásután történnek kötelezettségvállalások. Így a Nagy Októberi Szocialista Forradalom időpontjának nevét viselő gyárban, a „November 7” üzemben is kötelezettséget vállalnak a dolgozók, hogy az ünnep tiszteletére fokozzák a termelést. A kötelezettségvállalásokból a sportolók is kivesszük részüket és ez kitűnik a következő levélből:

„A Nagy Októberi Szocialista

Forradalom harminckettedik évfordulójának tiszteletére kötelezettséget vállaltok, hogy az üzemben előfordult munkahibákat teljes mértékben kiküszöbölöm, mert csak ezek teljes felszámolásával tudjuk az Állami Tervet mielőbb befejezni és túlteljesíteni és ez visz bennünket közelebb a szocializmus megvalósításához. Éljen a Román Népköztársaság! Éljen a Román Munkáspárt!

SZARKA PÉTER üzemi lakatos a „November 7” gyárban.

Különböző sportágak részletes szombat-vasárnapi műsora

Szombaton és vasárnap különböző sportágakban rendeznek versenyeket Aradon és a gazdag, változatos sportműsor fontosabb pontjai a következők:

ATLÉTIKA terén a legfontosabb esemény a November 7 tiszteletére megrendezésre kerülő futóverseny első minősítő versenye, amelyet vasárnap reggel 8 órakor tartanak a Testnevelési és Sportbizottság székháza előtti rajttal.

TENISZSPORTUNK híveinek pompás eseményben lesz részük szombat délután és vasárnap egész napon át: a 2. számú edzőközpont (volt Hellas) pályáin Caralulis, Badin, Schmidt és Cobzuc vendégjátékával nagyszerű mérkőzések lesznek.

KOSARLABDÁZÓ sportágunk

UTA-CSU Temesvár mérkőzés a stadionban

Vasárnap délután fél 4 órai kezdettel az UTA-stadionban megkezdődik az őszi kupamérkőzések visszavágó fordulóját: az UTA a CSU Temesvár csapatát látja vendégül. A mérkőzést a szatmári Bogdan bíró vezeti, határbírók Burdan és Karlich. Az UTA előreláthatólag a következő összetételű csapattal áll ki a mérkőzésre:

Márki — Vass, Búszörményi — Szuhanek, Páll, Bakucz II — Boitos, Reinhardt, Risz-tin, Mercea, Kovács.

hívei szombat este újabb érdekes mérkőzéssorozatnak lehetnek tanúi: fél 7 órai kezdettel a FEMTE pályákon három meccset, közülük az érdekesnek ígérkező CFR I—Dinamo Radna mérkőzést játszik le.

RÖPLABDA csapataink részére ugyancsak szombat délután 4 órai kezdettel tartanak tornát. A Tebapályán a férficsapatok, az Indagrara-pályán pedig a nőicsapatok mérkőznek.

LABDARUGÁSBAN a műsort már közöltük, az Arsenal—AMTE Vörös Lobogó mérkőzést vasárnap délelőtt negyed 12 órakor tartják meg a Muresul-pályán, míg az SFP—Tricolor mérkőzés fél 10 órakor előmérkőzés lesz ugyanott.

FULGERUL — DINAMO 2:2 (2:1). Az aradi őszi kupa elmaradt mérkőzését pénteken játszották le és a küzdelem döntetlenül végződött.

A SZOMBAT-VASÁRNAPI TENISZVERSENYT a munkában kitűnt élmunkások ingyenesen nézhetik meg és a verseny pénztáránál számukra díjmentesen szolgáltatják ki a jegyeket.

Vizmentes ponyvát
sürgősen megvételre.
Cimeket a kiadóba.

Apróhirdetés

ARAD forgalmas helyén, Soarelui ucca 5. kisebb bérház jutányos áron eladó. Érdeklődni M. Schwarz. Lipova, Cosbuc ucca 12 szám. 4868

PHILIPS rádió, 8 hullámkörös, modern ebédülő adó. Valkó, Ecaterina Teodoroiu 3. 4919

ELADÓ masszív, szép, négylakásos, kertés ház. Cím a kiadóban.

ELCSERÉLNEM új, negyvenkettős bakancsomat negyvenhámasra, vagy negyvennégyesre. Cím a kiadóban. 4932

INTELLIGENS német nyelvű délutáni sétáltatásra egy, vagy több gyermeket vállal. Cimeket a kiadóba. 4933

ÖTSZAZ darab használt, vagy új téglát keresünk megvételre. Ajánlatokat Magyar Népi Szövetség, Marasesti 39, telefonon is. 26-22.

FÜRDŐSZOBA berendezés (kályha, kád, mosdó) jó állapotban levő eladó. Sípos, Köztársaság útja 91.

10 DARAB angol malac (3 hetes) kocával együtt eladó. Mincry I (Ilona) ucca 11. 4937

BICIKLIT teljesen jó állapotban megvételre keresek. Grigoriu scu 5. ap. 2. 4938

PING-PONG asztalt kifogástalan állapotban azonnalra keresek. Telefon 14-14. 4952

MEIDINGENI kályha fa- és szénfűtésre, ülő fürdőkád eladó. Stroiescu ucca 16, Székely. 4940

MINDENES leányt felvesszek. Cím a kiadóban. 4941

KERESEK kifogástalan díó kombinált bútort 2 reklaméval és fotellel. Cimeket kérem „Libro”-hoz leadni. 4942

ÖRÖKLAKÁST, egyszobást, esetleg kétszobást vessek. Luther tér 3 Dr. Furdui. 4943

ALIGHASZNALT férfiruha eladó. Desseanu ucca 1. Weisz. 4944

MOTORETTA, 98-as eladó, esetleg ráfizetéssel elcserélhető kerékpárra. Stupilor ucca 18. Polychron mellelt. 4945

KISEBB magánház eladó. Buzsák Titu Maioreseu ucca 31. 4946

VILLAK, háromszobásak, kétszobásak, összkomfortosak eladók. Nikolovics ügyvédség, Avram Ianer 21. 4947

ÉRETTSÉGI előtt álló diák kisebb diákokat tanítana, vagy tanítására felügyelne. Cimeket a kiadóba. 4948

HOHNER akkordeon, 48 basszusos majdnem új, eladó. Cím a kiadóban. 4949

ELADÓ masszív ebédloasztal székekkel, konzoltükör márványlappal. Frimu ucca 10. ap. 2.

SPORTKOCSI, 0,6-os villanymotor eladó. Cuza Voda 38. 4951

IRATMÁSOLÁSOK, FORDÍTÁSOK, könyvelések, adóformalitások, BUKARESTI MEGBIZÁSOK pontos elintézése: OLYMPIKON iroda.

ARAD, Köztársaság útja 70. Telefon: 20-49. 3107

HÁZHELY Buzsákban, Progresului ucca 20, saroktelek, kályha fa- és brikettfűtésre, képek, szmirna eladók. Értekezni: N. Filipescu (volt Flórián) ucca 9, délután 3—4 ig. 4906

HAT méhesalát eladó. Gojdu ucca 10 szám. 4926

AKKORDEON-órákat adok könnyű- és gyors módszerrel. Aszódy Lili. Grigore Comsa 17. 4814

A négyszázötvenmilliós Kína a békefront oldalán

Az ázsiai világrész keleti oldalán elterülő Kína hatalmas területével uralja ezt a világrészt. Erről győződnie kell mindenki, aki egyetlen pillantást vet Ázsia térképére. Van ebben a hatalmas országban minden, amit a természet nyújthat az embernek, hogy bőségesen ellássa mindazokkal a javakkal, amelyek emberhez méltó életet biztosítanak számára. Négyszázötven millió ember él a nemzetközi imperializmus rabszágából felszabadult Kínában és ha a világban szétszórtan élő kínaiak lélekszámát vesszük, akkor megállapíthatjuk, hogy majdnem annyi kínai él a földön, mint Európa egész lakossága. Még szembejöttöbben mutatkozik meg a kínai nép tömegképe, ha rámutatunk arra, hogy a föld minden negyedik-ötödik lakosa kínai.

Forró égővi részein megterem a pálma, a rizs,

északon a gabona minden fajtája. Hatalmas erdőségeit az évszázados rablógazdálkodás legnagyobb részt kiirtotta. Akad Kínában bőven szén, vasérc, arany, ezüst, réz, ólom, higany, porcelánföld, kőolaj, szóval minden, amit egy hatalmas ipar kifejlődése igényel. Ami a szentet illeti: a kínai földtani intézet kimutatása szerint az ország széntartaléka 217.626 millió tonna. Anglia széntartaléka csak 135.000 millió tonna. Vasércben 1.300 millió tonnát tud kitermelni az ország. Hatalmas arányú parasztszervezésről van szó, ahol minden száz emberből legalább nyolcvan falun él. És ezt a hatalmas országot hosszú időn keresztül megakadályozták a kizsákmányoló osztályok és a nemzetközi imperializmus rablószellem, hogy a társadalmi fejlődés forradalmi hatótényezője legyen.

Kínában 1911 táján alig létezett modern ipar, munkásosztály és polgárság. Az uralkodó osztály élén a császári család állt hatalmas udvartartásával. Szövetségei voltak a mandarin főhivatalnokok és nagybirtokosok. A kínai paraszt, vagyis a lakosságnak többsége elképesztő nyomorban tengette életét. Ezerkilencszázötvenévi kimutatás szerint a saját földekkel rendelkező parasztcsaládok száma 24.587.585 volt. A földesuraktól 13.825.446 család bérelt földet, feleslegbéli pedig 10.494.722 család volt. A parasztságnak legalább a fele nem saját földjén dolgozott. A végletekig elnyomott nép lázongását az uralkodó osztály mindig letörte, mert nem volt megszerelve egy, hogy cél tudatos forradalmi cselekedetével legyőzhesse elnyomóit.

Az 1905 évi orosz forradalom hatása erősen érződött Kínában.

Ázsia népei felfigyeltek, az orosz proletáriátus történelmi jelentőségű megmozdulására, Kína különböző vidékein ebben az időben egymást érték a lázongások. Szun-Yat-Szen állt a forradalmi megmozdulás élén. A császárság minden erejétékében recsegett-ropogott. Ezerkilencszázötvenévi október 9-én a vucangi fölkelés, amely Kína főbb városára áttért, megadta a kegyelemadófést a „minden haló császárságnak” Nankingban kiáltják az ideiglenes köztársaságot. A mandzsu császári ház elismeri a köztársaságot, de az uralkodó osztályok ravasz fondorlattal Yuan-Si-Kaj császári manderin kezére játszik az elnökséget. A forradalmár Szun-Yat-Szennek menekülnie kell, hogy megkísérelje folytatni az elrútt forradalmat.

A népek nagy tanítója, Lenin már 1911-ben felismerte a kínai nép forradalmának hatalmas jelentőségét. 1912 május 18-án cikket írt a Pravda-ban „Az elmaradt Európa és az előrehaladott Ázsia” címen. Ebbe a cikkben bölcs előrelátással értékeli ki a Kínában lezajló forradalmi események jelentőségét, a fejlődés imperialista szakaszában. „A civilizált és

előrehaladt Európában — írja Lenin — amelynek ragyogóan fejlett technikája, gazdag és sokoldalú kultúrája és alkotmányai vannak, olyan történelmi pillanat érkezett el, amelyben az uralkodó polgárság, a növekvő és erősödő

Napjainkban tanui vagyunk e történelmi előrelátás megvalósulásának,

amikor a kínai felszabadító néphadsereg véraldozata árán felszabadul a kínai dolgozó nép és lecsatározott a Szovjetunió vezetése alatt álló béke-rökhöz.

A kínai nép lázadások, forradalmak, a nemzetközi imperializmus szolgálatában álló hábkormányok ellen folytatott következetes harcával érte el, hogy a társadalmi fejlődés tengelyébe kerüljön. Legutóbb Csang Kaj S-ek volt az a háb, aki az 1927-es nagy forradalomban kapzkodott fel a diktátori székre, hogy hátba támadja a forradalmat. A nemzetközi imperializmus állt a hátamögött és ez adta meg cselekvési lehetőségét. Az imperialisták a

Kína főlegigazója először Anglia volt

A kínai nép fogcsörgatva beszél a profitéhes angol bankárokról, a kik tengernyi szenvedést okoztak a kínai népnek. Franciaországnak és Németországnak másod- és harmadrendű szerepe volt Kína kizsákmányolásában, 1927 után kezdődött meg a Kína fölötti osztoszkodás második szakasza. Ebben az időben tört előre Japán. Az első világháború után Németország kikerült a vezető imperialista államok sorából és ekkor a japán monopoltrösztök kerültek előtérbe Kínában. De a nép újból föllázadt és kiakarták kergetni a „távokélet poroszait” a kínai földről. A harácsolási lehetőségeikre féltékenyedő nyugati imperialisták ekkor önsz érdekéből támogatják a kínai nép ellenállását, mert nem akartak osztoszkodni riválisukkal. De elkövetkezett az imperialista elnyomás harmadik szakasza, a második világháború követő időben, amikor az Egyesült Államok léptek előtérbe. A kínai reakció gazdája ekkor már a dollár-imperializmus volt. A dollár-imperializmus támogatta a legutóbbi polgárháborút is. 1946 első hét hónapja során a Kuomintang kormá-

Felsorakoztak a kínai nép demokratikus erői

A Kínai Kommunista Párt vezetője, Mao Cse Dun, a kínai dolgozó tömegkébe vetett acélos hitére támaszkodva sorakoztatta fel a kínai nép demokratikus erőt, hogy leverjék a Kuomintang népellenes rablóuralmát.

Ezerkilencszázötvenkilenc január második felében a Kuomintang-Kína kényura, Csang Kaj Sek

proletáriátusjól való félelmében, támogat mindent, ami elmaradt, ami halódik, ami középkori. A hanyatló polgárság összefog az összes haladó és szétbomló erővel, hogy fenntartsa a meggingott berrabszolgaságot. Majd így folytatja: „Ázsiában mindenütt nő, kiszélesül és erősödik a hatalmas demokratikus mozgalom. Ott a polgárság még együtt megy a néppel, a reakció ellen. Embermilliók százai ébrednek életre, világosságra és szabadságra. Milyen lelkesedést vált ki ez a világmozgalom az összes öntudatos munkásokból, akik tudják, hogy a kollektívizmus felé a demokrácián át vezet az út. Mennyi rokonszenven hatja át az összes becsületes demokráta az ifjú Ázsia iránt!”

multban rablószándékuk legkedvezőbb területének tekintették Kínát. Az 1927-es eseményekben nagy szerepe volt a nemzetközi imperializmusnak. Az ellenforradalom megmentette a külföldi tőkések veszélyeztetett érdekeit. Sőt még nagyobb részt kapartottak ki maguknak az ország iparából. 1923-ban a széniparban 54 és a fémiparban 70 százalék volt a külföldi tőke részesedése. De 1923-ban már a széniparban 72 és a fémiparban 90 százalékra ugrott fel ez az arányszám. 1925-ben a textilipar 50 százaléka, 1930-ban pedig 80 százaléka volt a nemzetközi monopoltrösztök kezében.

nya kétszer annyi amerikai hadianyagot hozott be, mint a Japánnal vívott háború nyolc éve alatt. A rendkívüli mértű hadianyag és felszerelés vásárlások súlyosabb megterheltek Kína pénzügyeit és az Egyesült Államokat Kína legnagyobb hitelezőjévé tették. Elsőnek Kína került a marshallizált országok sorába és a kínai nép ennek következtében szörnyű nyomorba jutott. Az ipar egyre sorvadott. Kan tonban a munkaképes lakosság 40 százaléka, vagyis negyedmillió ember állt kereset nélkül. Huszonkétmillió lakos volt hajléktalan. Szörnyű méreteket öltött az infláció: 1946 januárjában egy amerikai dollár 1450 kínai dollárt ért, 1948 március 10-én már 45.000 kínai dollárt. A munkásosztály nyomora elképesztő arányú volt. Helyszíni tudósítások megállapítják, hogy például a selyem fonóárokban dolgozó 5—10 éves gyermek pusztán kézzel nyulálnak a forróvízzel telt kádakba, amelyekben a selyemszálakat termő gubók főnek. A felügyelők „bottal” tartanak közöttük rendet. Munkaidjük 12—14 óra.

lemondott és megszökött. Ez a megfutamodás tiszta helyzetet teremtett az aróviszonyokban és megadta a döntő lökést a kínai nép teljes felszabadításához. A Kínai Kommunista Párt 1947 október 10-én közölte, az ország jellegénél fogva legfontosabb programját, a középkori agrármaradványok teljes felszámolását, amellyel valóra vált-

ják a dolgozóparaszság akarát. Az egész termőföld azoké, akik megművelik. Semmisenek nyilvánították a földesurak magántulajdonát és azokat az adósságokat, amely a földműveseket a földbirtok-rendezés előtti időből t rheltek. A volt földbirtokosok egész állatállománya, mezőgazdasági felszerelése, épületi, gabonakészletei és javai, a parasztszövetségekre szálltak át.

A Kínai Kommunista Párt korszakformáló programjának

megvalósulása nemcsak Kínában forradalmi jelentőségű, hanem ennek a nép erőnek a felszabadulása fel nem mérhető lendületet biztosít a társadalmi fejlődés számára, a békefront számára, amelynek élén a Szovjetunió áll. A kínai felszabadító néphadsereg döntő előnyomulásának már történelmi színtanai vagyunk.

Kína felszabadulásának története meggyőző módon tárja elénk a nemzetközi imperializmus alattomos, beestelen ábrázatát. Megtanít bennünket arra, hogy nincs alacsonyabbrendű faj, vagy társadalmi fejlődésre alkalmatlan faj. A kínai nép ma már az amerikai és franciánál is felsőbbrendű társadalomba tömörült, mert a felszabadult dolgozók maguk intézik sorsukat. A kínai fordulat megmutatja azt is, hogy az imperializmus korszakában a burzsoázia soha sem áll a haladás szolgálatában, elárulja a nemzeti érdeket, áruba bocsájtja saját országát és népét is. De azt is megmutatja, hogy Marx-Engels, Lenin és Sztálin tanai milyen termékeny talajra találtak a föld minden részén és mennyire jövőbe látó Molotov elvtárs megállapítása, hogy „minden út a kommunizmus-hoz vezet”. Ennek a korszakformáló fordulatnak a vezetőereje a célkitűzésében egységes és előrehaladott szovjet nép, amely példát mutatott a kínai nép számára is, mint ahogy a mi Népköztársaságunk, valamint a többi népi demokráciák megvalósításai is a szovjet példamutatásának köszönhetők.

Békét akarunk

Nem akarjuk hallani
Éjszaka a szirénák vijjogását,
Bombavető k bűgását,
Aknák robbanását.

Nem akarunk látni már
Légvédelmi fedezéket,
Síró gyermekket,
Resztve futó népet.

Elegünk volt nekünk
A háború rémes jajából,
A vérből, könnyből,
Haldokló s óhajából.

Békét akarunk!
Millióknak ez a szava.
Vesszen a háborúsuszítók
Vér- s pénz-szomjas hada.

IZSAK LAJOS
munkás

„Decembar 30” gyár

A. J. Visinszkij nyilatkozata

(Folytatás az 1-ső oldalról)

dó tagságra, az összes többi küldött pedig elfogadhatónak tartották ezt a jelölést, anélkül, hogy vitatták volna, miért javasolták azt az országot és miért nem másikat.

Ilyenformán a különböző földrajzi vidékek képviselőinek a Biztonsági Tanács nem állandó tagjaként való jelölésének kérdése megoldódott azon államok között, amelyek az illető földrajzi körzethez tartoznak és a mai napig nem javasolták és nem is választották meg más jelöltet.

Mint ismeretes, 1946-ban a Biztonsági Tanács 6 nem állandó tagjává Ausztrália, Brazília, Egyiptom, Mexikó, Hollandia és Lengyelország kiküldöttjeit választották. Azóta, valahányszor a Biztonsági Tanácsban megüresedett valamely nem állandó tag helye, változatlanul olyan állam képviselőjét választották, amely ugyanahhoz a földrajzi körzethez tartozik, amelyhez az előző nem állandó tag is tartozott. Így például 1946 végén az egy évre megválasztott három nem állandó tag helyébe három új tagot választottak, akik ugyanazon földrajzi körzethez tartoztak. Hollandia helyett megválasztották Belgiumot, Egyiptom helyett Szíriát, Mexikó helyett pedig Kolumbiát. Amikor Ausztrália, Brazília és Lengyelország mandátuma lejárt, az 1947-ben lefolyt választás alkalmával Brazília helyébe Argentínát, Ausztrália helyébe Kanadát, Lengyelország helyett pedig Szovjet-Ukrájnt választották meg. Ezúttal is teljes mértékben és változatlanul tiszteletben tartották két elvet: a földrajzi viszonyoknak megfelelő igazságos elosztás elvét és azt a másik elvet, amely kimondja, hogy az új jelöltet az illető földrajzi körzethez tartozó államok között létrejött megegyezés alapján szemeljük ki. Így történt ez a múltban lefolyt minden választás alkalmával, négy választási kampányban — ha ezt a szót használhatjuk — és így volt ez igazságos és törvényes. Azért törvényes, mert egyezett az alapokmány 23-ik szakaszával és helyes azért, mert igazságos volt és egyezett a bevezetett hagyománnyal, amelyet „hallgatolagos egyezségnek” neveztem.

Kulisszák mögötti diplomáciai vásár

Most meg akarják sérteni ezt a szabályt, lábbal akarják tiporni ezt a megállapodást és ezt a törvényes intézkedést; pillanatnyi politikai érdekekből akarják lábbal tiporni. Kiderül, hogy az Egyesült Államok és az Egyesült Államok delegációját támogató számos más küldöttség között egyrészt, másrészt a jugoszláv küldöttség között a kulisszák mögött létrejött vásár következtében, az Egyesült Államok vezetése alatt álló küldöttségek csoportja be akarja hozni a Biztonsági Tanácsba Jugoszlávia képviselőjét.

A küldöttségnek ez a csoportja nem óhajtja figyelembe venni, hogy Kelet-Európa országai, kölcsönös megegyezés alapján, nem Jugoszlávia, hanem a Csehszlovák Köztársaság jelöltségét támogatják. Ez a tény úgy tűnik, nem egyezik az Egyesült Államok kormányának szándékaival és terveivel, amely a Biztonsági Tanácsban rövidesen

sorrakerülő kérdésekben is minden támogatást megad Jugoszlávia egységfontú tevékenységének. Meg akarom említeni, hogy 1947-ben egyes delegátusok szintén az Egyesült Államok vezetésével próbálták Kelet-Európa országai részére képviselőt választani, anélkül, hogy tekintetbe vették volna Kelet-Európa államainak akaratát.

Annak ellenére, hogy ezek az országok az Ukrán Szocialista Szovjet Köztársaság jelöltségét támogatták, az Egyesült Államok megkísérelte önkényesen Csehszlovákia jelöltségét ajánlani, hogy ezáltal viszályt teremtsen az Ukrán Szocialista Szovjet Köztársaság és Csehszlovákia között. Ez a kísérlet kudarcba fulladt.

A csehszlovák delegáció az Egyesült Nemzetek szószerzőről tiltakozott az amerikai delegáció magatartása ellen, az ellen a kísérlet ellen, amely a szabályzat és a hagyomány megszegésére irányult, amelynek alapján, folytatók le minden esetben a Biztonsági Tanács nem állandó tagjainak választása. Ilyenformán ez a kísérlet is csődöt mondott. Ma megpróbálják megismételni azt a feszült viszonyt, amely a népi demokrácia országai és Jugoszlávia között van, hasznot

Az angol-amerikai imperialisták újabb kísérlete

Ha ezt a tényt figyelmesen megvizsgáljuk, teljesen világossá válik, hogy az Egyesült Államok és bizonyos államok, amelyek támogatják az ilyen mesterkedésekben, természetesen nem az ENSZ megerősítésének érdek, nem az ENSZ tekintélyének és befolyásának megszilárdítása, nem az együttműködés és kölcsönös megegyezés érdeke vezérli. Ilyen lépés csak az ellenérteket mélyítheti el. Ilyen lépés az

akarnak húzni ebből a helyzetből. Ezzel a manőverrel remélik meggyengíteni a Szovjetunió helyzetét a Biztonsági Tanácsban és egyes sajtószerkeket azt vitatják, hogy ezzel a manőverrel nyomást próbálnak gyakorolni a szovjet kormányra, hogy így kényszerítsenek ki tőle engedelmeket más kérdésben. Ami Jugoszláviát illeti, amint a News Week című folyóirat ez év október 17-i cikkében megírta, az Egyesült Államok elhatározta, hogy Jugoszlávia jelöltségét fogja támogatni Csehszlovákia helyett, mert úgy számítja, hogy Jugoszláviának — ennek az állítólagos „áldozatnak”, ahogyan a News Week Jugoszláviát minősíti — jelenléte a Biztonsági Tanácsban fékező hatással lesz majd az oroszokra.

Jugoszláviára ebben az esetben egy szót sem kell vesztegetnünk, hiszen a jugoszláv kormány és az Egyesült Államok kormánya közötti kulissza-egyezkedések önmaguktól beszélnek. A római jog régi formulájának világosan látható alkalmazásáról van itt szó: „De ut des, facio ut facias”. („Azért adok, hogy adj, azért cselekszem, hogy cselekedj”). Oroszul a hasonló esetekben azt mondják, hogy „kéz kezét mos”.

angol-amerikai blokk ama szándékát festi alá, hogy továbbra is az egységfontú, az ENSZ munkálataiban mutatkozó amúgyis minímális összhang gyengítésének útján akar haladni. Egy ilyen lépést nem lehet másként minősíteni, mint a népi demokrácia országainak és a Szovjetunióknak szembevesséként. Ez a lépés természetesen bonyodalmakat idéz elő az ENSZ kebelében és kióros kihatással van az Egyesült

Nemzetek Szervezetében lévő állapotokra. Az ilyen mesterkedések kétségtelenül aláássák az Egyesült Nemzetek Szervezetének és mindezekelőtt a Biztonsági Tanácsnak az alapjait.

De nem először történik kísérlet a Biztonsági Tanács alapjainak aláaknázására, jelentőségének csökkentésére; hogy végül könnyebb legyen a Biztonsági Tanácsban érvényes alapelvét, az egyöntetűség elvét hátrátni, ha lehetetlennek bizonyul valamilyen pozitív eredményekre jutni. Mind ezek a tények nagyon is ismertek és nagyon is megérthetők. Ime, miért nem lehet titok senki előtt, hogy mi azoknak a messzemenő céljuk, akik ezt az újabb támadási kísérletet megszervezték a Biztonsági Tanács ellen. Biztosak lehetünk afelől, hogy végző fokon és mesterkedések összehoztanak majd és az általuk kifizűzött gyalázatos célt nem érik el. Tekintve tehát kell azonban vennünk, hogy a nemállandó tagok választása, amely az Alapokmány és a meglévő hagyományok annyira szembeütő lábbal tiprásával hajtanak végre, nem ismerhető el sem törvényesnek, sem méltányosnak. Ez lesz a szovjet küldöttség álláspontja is a választásokra nézve: abban az esetben, ha a közgyűlés többsége nem utasítja vissza, ahogy illik, az Egyesült Nemzetek Szervezetén belüli egység és együttműködés ellenségeinek kulisszák mögötti sötét kísérleteit és nem léptet el tette intézkedéseket azíránt, hogy ne engedjék meg az ENSZ alapokmányának ilyen durva lábbaltiprását.

A Szovjetunió sohasem békült meg és nem is fog megbékülni az alapokmány megszegésével, legkevésbé pedig azokkal a megszegésekkel, amelyek az ENSZ alapjait aknazzák alá.

A továbbiakban A. J. Visinszkij válaszolt a lapudósítók hozzáintézt kérdéseire.

Eltemették F. I. Tolbuhin marsallt, a Nagy Honvédő Háboru hőseit

MOSZKVA. (Agerpres.) A Tass iroda közli: Moszkva lakossága elkísérte utolsó útjára Fedor Ivanovics Tolbuhin marsallt, a kiváló hadvezért, Lenin és Sztálin pártjának hűséges fiát. Az elhunytat október 18-án hamvasztották el és a hamvakat tartalmazó urnát a szakszervezeti székház oszlopcsarnokában helyezték el. Ide járulnak ekkor — csakugy, mint előző napon Moszkva lakóinak tiszteire, hogy elbucszazzanak a kiváló hadvezértől. A temetés innen indult és a szovjetkormány tagjai vállukon vitték Tolbuhin hamvait tartalmazó urnát és a gyászmenet elhaladt a diszszázad előtt, majd a Vörös Tér felé fordult, ahol a diszörtség állt és a moszkvai dolgozók küldöttségei gyülekeztek. A Lenin mauzoleumnál a kormány tagjai felléptek az emelvényre. A gyászszertartást Golikov vezérezredes kezdte meg, megemlékezett Tolbuhinról, a Szovjetunió fegyveres erőinek kiváló vezetőjéről és szervezőjéről, a Nagy Honvédő Háboru dicső hősről. Utána Va-

szilovszkij marsall, a szovjet fegyveres erők minisztere beszélt, aki utalt arra, hogy Tolbuhin marsall teljesen a szovjet haza ügyének szentelte minden erejét és ragyogó tehetségét, gazdag katonai tapasztalatát és egész dicsőséges életét. Elmondotta, hogy Fedor Ivanovics Tolbuhin 1918-tól kezdve szakadatlanul a Szovjet Hadseregben szolgált és teljesítette a Szocialista Haza iránti kötelezettségét. Hangsúlyozta Vasilevszkij marsall, hogy Tolbuhin neve örökre bevonul a szovjet nép történelmébe. Emléke azonban nemcsak a szovjet nép számára drága, hanem azoknak a népeknek szívében is élni fog, amelyeket a hősi Szovjet Hadsereg szabaddított fel a fasiszta járom alól. Tolbuhin emlékét az egész szovjet nép és a hadsereg kegyelettel fogja megőrizni.

Vasilevszkij marsall beszéde után a szovjet főváros dolgozóinak részéről a Szovjetunió Kommunista (bolsevik) Pártja Moszkva városi bizottságának titkára be-

szélt, majd végetért a gyászszertartás. A kormány tagjai vállukra vették Tolbuhin hamvait tartalmazó urnát és megindultak a Kreml falában lévő kriptá felé, ahol gyászinduló hangjai mellett helyezték el az urnát. Ezután 24 ágyulövés jelezte a Nagy Honvédő Háboru hőse iránti utolsó katonai tisztelet megadását.

MOSZKVA. (Agerpres.) A Tass iroda jelenti, hogy a szovjet minisztertanács Tolbuhin emlékének megőrkítésére vonatkozóan a következő határozatot hozta:

Moszkvában emlékművet állítanak Tolbuhin marsallnak; a 6. gyaloghadosztályt Tolbuhin marsallról nevezik el; a Leningrád körzeti gépesített erők tüzérségi iskolája Tolbuhin nevet veszi fel; végül emléktáblát helyeznek el a moszkvai M. V. Frunze katonai akadémia épületén, ahol Tolbuhin katonai tanulmányait végezte és a transzkaukázusi katonai körzet vezérkarának épületén, ahol Tolbuhin a körzet csapatainak parancsnoka volt.

Az angol-amerikai tőke leigázza Jugoszláviát*)

Irtá: ANTONIN GREGOR, a Csehszlovákiai Kommunista Párt Központi Vezetőségének tagja

Tito 1947-ben nagy hangon kijelentette, hogy Jugoszlávia 5 éves gazdasági tervét 1951-ig teljesen végrehajtják. A terv végrehajtásának előfeltételeit azonban nem teremtték meg Jugoszláviában. Az öt éves terv nem reális, csillagászati számokat tartalmazott, egész programja arra a számításra épült, hogy megszakítják a gazdasági kapcsolatokat a Szovjetunióval és a népi demokratikus országokkal, s Jugoszláviát a kapitalista országok alá rendelik.

A Jugoszláviai öt éves terv alapvető számadatainak irreális volta nagyon szembeütő. A terv szerint például az ipari termelésnek az öt éves terv végére az 1939-es színvonalat 494 százalékkal kell meghaladnia, a termelési eszközök gyártásának pedig 625 százalékkal kell többnek lennie, mint 1939-ben. E célból 278.3 milliárd dinárnyi ipari beruházást terveztek. Ahhoz, hogy ennek az összegnek az irreális voltát világosan lássuk, elég figyelembe venni, hogy az egész 1951. évi ipari termelés értékének tervezett összege — 126 milliárd dinár, tehát a beruházási terv kétszeresen felülmúlja ezt a szintén irreális összeget, Csehszlovákiában például az öt éves terv beruházásai 336 milliárd koronára rúgnak, míg az utolsó esztendő ipari termelésének értéke 454 milliárd korona.

Jugoszlávia öt éves tervére jellemző az a tény is, hogy azokra a termelési ágakra fordítja a legfőbb figyelmet, amelyeknek termékeit a Szovjetunió és a népi demokratikus országok szállították Jugoszláviának. Az öt éves terv első szakaszában Tito fasiszta klikkje éppen ezekre a termékekre összpontosítja erőfeszítését.

A kőolaj-kitermelésnek például, amely a háború előtti Jugoszláviában jelentéktelen volt, az öt éves terv végéig a 450-szeresére kellene emelkednie, a nyersacél-termelésnek 323 százalékkal, a hengerelt anyagok 311 százalékkal, a szénbányászatnak 272 százalékkal kellene növekednie. A Tito-klikk minden eszékkel igyekszik berendezkedni a kohó-kokszt gyártására. Az a kísérlet, hogy körülbelül 700.000 tonnányi ilyen kokszt termeljenek, — évente 22—25 milliárd dinárba kerül Jugoszláviának. Azoknak a szakembereknek a véleménye szerint, akiknek az ehhez szükséges felszerelést kell szállítani, — a jugoszláv kőszénből gyakorlatilag lehetetlen kokszt gyártani s ez a kísérlet igen sokba kerül az országoknak.

Azzal, hogy különös figyelmet fordít azokra a termelési ágakra a fejlesztésére, amelyeknek termékeit Jugoszlávia előnyös feltételekkel megkaphatná a népi demokratikus országoktól és a Szovjetuniótól, Tito áruló klikkje felfedte a saját fejében megszületett terveket, de amerikai gazdáknak terveit is. Felfedte, hogy ezek a tervek a szo-

cialista táborral való gazdasági együttműködés visszautasítását és a velük való teljes szakítást célozzák. Ezekkel a tervekkel teremtett „alapot” azon hamis jelszavak számára, amelyek „az ország gazdasági függetlenségéről” és „a szocializmusnak belső erőivel történő felépítéséről” szólnak.

Ha Jugoszlávia öt éves tervének programját 1947—1948-ban egyes részleteiben végrehajtották, ez csupán a jugoszláv dolgozók önfeláldozásának, elsősorban pedig annak a hatalmas segítségnek eredménye, amelyet Jugoszláviának akkoriban a Szovjetunió és a népi demokratikus országok nyújtottak. A rendszeres árucseré mellett, amelynek keretében Jugoszlávia olyan termékeket kapott, amelyek az ország építéséhez és újjáépítéséhez szükségesek (Csehszlovákiából például kocszot, hengeranyagot, tűzálló anyagokat, stb.), a Szovjetunió, Csehszlovákia és Lengyelország különleges beruházási egyezményeket is kötöttek Jugoszláviával. Ez egyezmények értelmében Jugoszláviának körülbelül 30 milliárd dinárnyi beruházást kellett volna kapnia. A Szovjetunió, mint Jugoszlávia legnagyobb szállítója, igen kiterjedt hitelkeretet nyújtott az országnak. A többi népi demokratikus országok szintén hitelt nyújtottak Jugoszláviának. Például Csehszlovákia még előleget sem kért a Jugoszlávia által rendelt felszerelésre.

A Tito-klikk visszautasította ezt a segítséget. Tito áruló klikkje rendszeresen megszegte a szerződéseket, ellenséges politikát folytatott a Szovjetunióval és a népi demokratikus országokkal szemben s így megszakította a gazdasági kapcsolatokat ezekkel az országokkal. Jugoszláviát tudatosan megfosztották a segítségtől, a támogatástól, nemzeti függetlenségének biztosítékától és kiszolgáltatották az imperialista államok kegyére-kegyére.

Az imperialista államok, amelyeknek terveiben Jugoszláviának a Szovjetunió és a népi demokratikus országok elleni harci fegyver szerepét kellene játszania, — titokban és nyíltan mindent elkövetnek, hogy legalább ideiglenesen hatalmon tarthassák hűbéreseiket: Tito-klikkjét. Az imperialista hatalmak semmiféle támogatásban sem részesítik a népi demokratikus országokat, amikor azok a kölcsönös méltányosság alapján gazdasági kapcsolatokat akarnak teremteni, ezzel szemben Tito-klikkje egészen más bánásmódban részesül.

Néhány példát sorolunk csak fel: a jugoszláv kormány 1948 végén kereskedelmi egyezményt kötött Angliával, amely 200 millió dollár értékű árucserét irányzott elő. Nemrég aláírták a jugoszláv-olasz szerződést, amely körülbelül 7 millió fontsterling összegű árucseréről szól, bár a háború előtt, amikor Olaszország Jugoszlávia egyik legnagyobb kereskedelmi partnere volt, a két ország közötti kereskedelem összértéke sohasem haladta meg az ötmillió fontsterlinget. Az USA a

teljes kiközösítés politikáját folytatja a Szovjetunióval és a népi demokratikus országokkal szemben, de az USA kormánya ugyanakkor engedélyt adott arra, hogy hárommillió dollár értékben acélgyári felszerelést és gépeket szállítsanak Jugoszláviának. A kapitalista sajtó elégedetten jegyezte meg ezzel kapcsolatban, hogy visszautasították Csehszlovákia és Lengyelország hasonló típusú gépek és felszerelés szállítására vonatkozó sméltelt kéréseit.

Az USA export-import bankja szeptember elején hírül adta, hogy 20 millió dolláros kölcsönt nyújt Jugoszláviának. Az amerikai sajtó az e kérdéstről írt cikkeiben még csak titkolni sem igyekezett az említett kölcsön politikai jellegét. Az „Associated Press” washingtoni ügynökségének tudósítója rámutatott, hogy a bank szokatlanul gyorsan teljesítette Jugoszlávia kölcsön iránti kérését: a hivatalos kérelem kézhezvételétől számított nem egészen két héten belül. A tudósító hangsúlyozza, hogy a Titót támogni igyekvő Acheson nyomást gyakorolt annak érdekében, hogy a kölcsönt megadják. Az „Associated Press” ügynökség tanúsága szerint, Johnson hadügyminiszter eleinte a kölcsön ellen szólat fel, mert az volt a véleménye, hogy az Egyesült Államoknak tartózkodniuk kell bármelyik kelet-európai ország háborús potenciáljának erősítésétől, de — amint az ügynökség rámutat — Acheson végeredményben meggyőzte Johnsont arról, hogy a Jugoszláviának történő kölcsön-nyújtás „értékes diplomáciai fölényt ad az Egyesült Államoknak a hideg háborúban”.

A „Tribune de Nation” című francia hetilap tudósítója ezt közölte szeptember 26-án: „Az export-import bank által nyújtott 20 millió dolláros kölcsönre vonatkozó egyezményt olyan feltételekkel kötötték meg, amelyek egyrészt világosabbá válnak. Közudomásúvá lett, hogy az egyik ilyen feltétel: nagy koncessziók létesítése Szlovéniában, a cink- és ólom-lelőhelyek vidékén. Sőt mi több, az Egyesült Államok belgrádi követe mostanában szerzi meg a kaminkai bányák koncesszióját az „Anacóna Cooper Mining Company” részére.

A Rajk-féle kémbanda leleplezésének fényében jól érthető Acheson közbenjárása a Titóknak nyújtandó kölcsön érdekében: az USA imperialisták már régen meg akarják vetni lábukat Jugoszláviában, s bérenceik — a Tito-klikk — segítségével, támaszponttá akarják tenni azt a Szovjetunió és a népi demokratikus országok elleni harcra.

A fentiek szerint Jugoszlávia külföldi behozatalra szorul, elsősorban olyan értékes nyersanyagok és gépek terén, amelyek nélkülözhetetlenek a normális termelésben. Azelőtt e szükségletét a tervgazdasággal rendelkező országok számlájára elégítette ki s főleg színes fémekkel, valamint jelentős mértékben borral, gyümölcsfélékkel,

gy. ngébb minőségű fával, stb. fizetett nekik.

Jugoszlávia most nem tudja mindezt kapitalista államoknak szállítani, mert például a jugoszláviai bor nem tudja felvenni a versenyt az olaszországi és franciaországi borokkal. Ugyanez a helyzet a többi termékkel is. Jugoszlávia ilymódon, minden rendelkezéért, a saját szükségletei szempontjából legfontosabb és nélkülözhetetlen árucikkkel és nyersanyaggal kénytelen fizetni a kapitalista országoknak. Ezt bizonyítja a jugoszláv-olasz kereskedelmi egyezmény is, amelynek értelmében Jugoszlávia csupán színes fémeket, egyéb ásványokat, fát és gabonát szállít Olaszországba.

Közudomású az is, hogy Jugoszlávia színes fémeket szállít az USA-nak, Angliának és Hollandiának is. Az utóbbi időben kétszer adtak el ólmot az USA-nak: az egyik tétel 5000 tonna, a másik tétel 3000 tonna volt. Nem érdektelen megjegyezni, hogy az imperializmus jugoszláviai helytartói sokkal olcsóbban adják gazdáknak a színes fémeket, mint amennyiért a népi demokratikus országoknak adták. Egyszerűen felsoroljuk a következő számadatokat: egy kilogramm cinket Csehszlovákiának 19 koronáért, Nagybritanniának 12.6 koronáért, az USA-nak (ez év július elején) 15 koronáért, Olaszországnak (jelenleg) 16 koronáért adtak el. Még kell jegyeznünk, hogy a cink ára a világpiacra az utóbbi hetekben észrevehetően emelkedett.

A rablógazdálkodáson alapuló faexport is azt bizonyítja, hogy a jugoszláv bérencek függenek angol-amerikai gazdáktól és igyekeznek azok kedvében járni. Az ország erdőit példátlan ütemben irtják. A faexport tervét például már 1951-ig teljesítették. Az exportra szánt és terven felül kivágott fa értéké évente hatalmas összegre — 11.8 milliárd dinárra rúg. Most igen jelentős mennyiségű fontos élelmiszert kell majd exportálni, ami a jugoszláv nép közötti éhínség továbbhi növekedését eredményezi.

Jugoszlávia természeti kincseit elpusztítják és kiárusítják, kegyetlen rendszabályokat fogantatnak, amelyek még mélyebbre süllyesztik Jugoszlávia népeinek életszínvonalát de a Tito-klikk még ezzel sem képes fedezni azokat a hatalmas veszteségeket, amelyek annak következtében keletkeztek, hogy a népi demokratikus államokkal és a Szovjetunióval megszakadt a gazdasági viszony.

Jugoszlávia olyan helyzetbe került, hogy nincsen már elegendő mennyiségű áruja, amivel megvásárolhatná külföldön a szükséges cikkeket. 1949-ben már az áru 30—40 százaléka hiányzik az import fedezésére. Ez a helyzet még romlik azzal, hogy Tito társasága már kimerítette azokat a hiteleket, amelyeket a kapitalista országokkal érvényben lévő kereskedelmi egyezmények keretében kapott. 1948 végén kimerültek azok a dollártartalékok is, amelyeket a jugoszláv népek háboru idején kiszállított, majd az USA-ból visszakapott aranykészletei jelentettek. Uj hiteleket már csak megfelelő bi-

*) Megjelent a „Tartós békéért, népi demokráciáért” 1949 október 14-iki 22. (49) számában.

Rozi néni csodálkozik

Irtó: Radas Alodár

tosítékért fognak nyújtani a kapitalisták. Ilyen biztosíték pedig csak az lehet, hogy a monopóliumok teljes ellenőrzésük alá veszik a jugoszláv gazdaságot és hogy Jugoszláviában helyreállítják a kapitalizmust.

A jugoszláv gazdaság fellett már amugy is ellenőrzést gyakorolnak az imperialista országok különböző „ügynökei” és „képviselői”, akik a nyugati sajtó tanúsága szerint tárgyalásokat folytatnak a jugoszláv gazdaság belső strukturájára vonatkozólag, például egyik, vagy másik iparág termelésének színvonaláról stb. Ezeknek az embereknek a száma napról-napra növekszik Jugoszláviában. Nemrég nyilvánosságra hozták, hogy a londoni „Mackensie Engineering Company” cég vasgyárat akar építtetni Jugoszláviában és e célból sok „tanácsadót” küld oda.

A kapitalista monopóliumok ellenőrzést biztosítanak a maguk számára a jugoszláv export felett is. Tito kormánya szívesen alakít úgynevezett vegyes társaságokat az egyes kapitalista országokba történő áruexport megszervezésére. Ezek a társaságok már megalkultak Angliában és Belgiumban is. Ezek lényegében kapitalista részvénytársaságok, amelyeknek állítólag jugoszláv érdekeket kellene szolgálniuk, azonban a kapitalista cégek eszközei a jugoszláv export feletti ellenőrzés és általában Jugoszlávia gazdasági ellenőrzése terén.

A közlő-monopóliumok különösen nagy figyelmet szentelnek a jugoszláv közlőknak. Az amerikai külügyminisztérium annyi furófelszerelés Jugoszláviába történő szállítására adott engedélyt, amennyi még a marshallizált országok számára is elérhetetlen. Közismert az az egyezmény is, amelynek értelmében amerikai segítséggel hatalmas olajfinomítót fognak építeni Jugoszláviában. Ebben az olajfinomítóban valószínűleg a Közép-Keletről behozott olajat fogják feldolgozni.

Aki ismeri az imperialista monopóliumok módszereit, az egy pillanatig sem kételkedik abban, hogy ezekért a koncesszióért a jugoszláviai dolgozó nép féktelen kizsákmányolásával fognak fizetni. Az olajfinomító építkezésével kapcsolatban a közlemények arról beszélnek, hogy a kompenzációt háborus támaszpontok formájában is tervezik. Lehet, hogy Tito ezt a feltételt valamilyen rejtett formában igyekszik megvalósítani, például valamilyen „szállítási központ” megszervezése útján, aminek az lesz a célja, hogy a jugoszláv hadsereg számára fegyvert vásároljon a kapitalista államoktól.

Ilymódon Jugoszlávia, amelynek népe a nemzeti függetlenségért folytatott hősi harcával kivívta az egész haladó világ rokonszenvét, a Tito-klika tudatos árulása következtében elvesztette gazdasági és politikai függetlenségét és a külföldi kapitalista monopóliumok rabló kizsákmányolásának

Lakásommal szemben ócska, öreg ház omladozik már évek óta. Tavaly még laktak benne, most hónapok óta üresen áll. A meszelést régen lemarata külsejéről az idő viszontagsága, a legkisebb rezzenésre jókora malterdarabok hullanak oldalairól pórrá omolva a földre.

Néha-néha jókedvemben felkapaszkodom ablakom párkányára, olyankor állatok a régi ház mögé s úgy gyönyörködöm a bucsuzó nap vörös sugariban.

Bizony alacsony a házikó és maradi. Mint valami ittelejtett korcs az elmúlt világ ferdéségeiből, amelynek már semmi jelentősége nincsen, de utjában áll a haladásnak, az újnak, a kívánatosnak. Roskátag alapzatán tömzsi kis törzse már görnyederik a lecsapott tető alatt. Olyan az egész, mint egy dölyfős ur, akit alaposan fejbeütöttek, de gőgjében még összeesni sem akar.

Körülbötte új, fejlődő élet, szorgalmas dolgozó emberek nyomán vidám magabiztosság. Csak az öreg ház néz bambán farkasszemet a zsirogással. Amióta utolsó lakója is elhagyta, az ócska ház még mogoróbb lett, de a dac sem segít már rajta. Két héttel ezelőtt hozzáfogtak a lebontásához.

Akkor láttam Rozi néni sírni. Rozi néni a szomszéd házban lakik. Valamikor összeaszott déltárával urasági szolgálatok voltak, most a „nagyúras ur” házához költözött, aki vidéken lakik. Rozi néni vigyáz, hogy a lakók meg ne rongálják a házat. Rozi néni gyakran megáll az abla-

kom előtt. Ilyenkor elmondja, mennyit dolgozott ő meg az őrege az ura dalomban, aztán most mégis így kénytelen éledegni a „nagyúras ur” jóvoltából. En meg elmondom Rozi néninek, hogy miért kellett neki annyit dolgoznia annak idején az uradalomban és miért kénytelen most olyan kegyen élni, amelyért sokkal de sokkal többet áldozott.

Persze Rozi néni erre csak a fejét csóválgatja.

— No igen, most mégiscsak van egy jó dum, ahol meghúzódhatok.

— Ejnye Rozi néni, maga még olyan egészséges, megél maga a dolgotól is becsületesen.

— Dolgoztam én már eleget, aztán lássa a szomszéd, csak ez maradt nekem, ami rajtam van.

Rendszerint így fejeződik be beszélgetéseink, többre nem tudtam menni vele.

Most, hogy a szemközti ócska házat bontani kezdték, szinte ujjongva néztem az emberek gyors munkáját. Rozi néni pedig megállt az ablakom előtt s kendője csücskével könnyeit törölgette.

— No mi hat, Rozi néni? — szólítottam meg. (Magamban pedig bosszankodtam, hogy jó kedvemet zavarja.)

— Hát már ezt is lebontják? — színgolta nekikeseredve — pedig tesszik tudni, micsoda gazdag ur lakott ebben!

— Ugyan menten már Rozi néni, hisz még ut korában is csak olyan szegény lakónak való volt.

— Mán pedig ez a Tóth Matyi háza volt, aztán ő maga is lakott benne. Mert hát ki gondolta volna, hogy ilyen gazdag ember lakik ebben a viñyillóban. Okos ember volt az kérem, nem is tudják kirabolni!

Ismertem én ezt a Tóth Matyit. Valóban vén zsugori uzsorás volt. Rongyosan járt mindig és zsiros kalappal a fején. De pontosan tizen-négy kiadó bérháza volt, azt mind az adóssai kipréselt zsirjából sütötte ki. Akkor ütötte meg a guta, amikor egy nála nagyobb szélhámos a nevére váltára hamisította.

Rozi néni szemében azonban nagy ember volt, mert egyszer az ő öregének is pénzt adott kölcsön. Igaz, hogy elvitte a varrógépüket, amit az anyjától örökölt, mert hát nem tudták időre visszafizetni a pénzt. De ugy kell az öregnek, minek akarj a lányuknak akkora lakzit csapni! Most aztán se varrógép, se lány, mert hogy a Kalinkát meg megölte a bu, mikor a vejüket a háboru pusztította el.

— Na lássa, Rozi néni! Tóth Matyinak a háboru kitöréséig csak négy háza volt. Tízet a háboru alatt szerzett hozzá, aztán a maga varrógépe meg a veje vére is hozzásegítette valamelyikéhez.

Rozi néni szeméi tágra meredtek, majd hirtelen dühroham fogta el.

— Hallja szomszéd úr, ne tréfáljon velem!

— Én komolyan beszélek, Rozi néni. Amíg maguk görnyedtek a munkába, Tóth Matyi új áldozatokra vadászott. Hej, sok keserű könny tapadt az ő mérhetetlen vagonához!

— Igaza lehet, szomszéd úr, mert a „nagyúras ur” gyakran sugdalkozott vele, ha meg volt szorulva. Hiszen nem is kellett volna a varrógépüket elzalogosítani, ha rendesen kapjuk a bért, de hát mindig arra hivatkozott, hogy a Tóth Matyinak kell törleszteni, különben elviszi a földjét, aztán mit dolgozunk mi?

Odaát hullott a malter, kopott tégladarabok tünezték az ócska házból, Rozi néni szemében pedig új fények gyulladoztak.

Két hét telt el azóta. A múlt maradványa eltűnt az ablakom elől. Helyébe új falak meredeztek égfelé. Szilárdan, büszkén, gyorsan épül az új ház. Vidám dolgozók versenyeznek egymással. Kezüik alatt ég a munka.

Rozi néni itt áll az ablakom előtt és csodálkozó szeméit nem győzi újra meg újra a szemközti építkezésre fordítani.

— Szép ház lesz ez, hallja szomszéd úr, csak vajjon ki fog majd benne lakni?

— Olyan idős asszonyok Rozi néni, mint maga, akiknek nincs senkijük és nem tudnak már dolgozni.

— Aztán ki tartja el őket? — Az állam, Rozi néni! A dolgozó állama, amely kiütötte belőle a Tóth Matyi szellemét.

— Juj, ne is emlegesse szomszéd úr, mert viskét a tenyerem, ha rá gondolkodom.

Tekintetét ismét a szemközti oldalra fordította, aztán hirtelen lelkesedve tört ki:

— Nagy dolog ez, szomszéd úr! Még ma beszélek az öregemmel, nézzen valami rendesebb munka után. Hiszen nem vagyok én összekötve... a házigazdával!

A MUNKÁSIRÓKHOZ

A »December 30« textilgyár irodalmi körének megalakulásához

Irtó: Fáskesti Erzsébet

Munkásirók, dolgozó emberek! Én
Hosszu évekig társatok voltam
S vagyok ma is és leszek mindörökké!
Szóvetséguñkét sem élve, sem holtan

El nem tépi semmi, mert életemmel
Összeferrozt! Én soha, semmi mással
El nem cserélném! S most megpecsételtem
Egy forró, testvéri kézszorítással!

Ezek a kezek sorsunk igazítják,
Mivel általuk indulnak a gépek:
Ti csorbakörmű, izmos munkáskezek,
Micsoda erők költöznek belétek...

Bennetek zsong az ország szivverése!
Bennetek rezg millió emborsors! Jó
Ujjaitok nyomán ered a fonál,
Mit életünkkel perget ezer orsó...

Ma tollát fognak a dolgozó kezek,
Tollhegyüket a föld érébe mártják,
S döféstől az uri paloták
Összedőlnek, mint a szélfúttá kártyák!

A munkásorsót s a kizsákmányolást,
A múltat a történelembe véssük
S megrögzítik az ütemes sorokban
Milliók lüktető szivverésit...

Ök írják meg az építők dalát,
Hángot adnak a múlt ezer jójának,
Tollvonásukra megpezsztül az élet
S megszaladnak a settenkedő árnyak!

Százezrek árnó békedalgából
Irnak verset munkáskezek s a tollak,
Ütemén földrengető robájának
A boldog, büszke békeindulónak!

igájába görnyedt. A jugoszláv nép igazi barátai, akik a demokratikus tábor soraiban állnak, nem kételkednek abban, hogy Jugoszlávia dolgozói a jugoszláviai mun-

kásosztály élenjáró szének vezérese alatt nem fogják megengedni, hogy Tito és hiveinek szörnyű árulása végleg eladja Jugoszláviát az imperialista rablóknak.

B e t ű v e t é s

Irtta: S. VARGA ZSUZSA

Bakos Gyuri nagyanyja nem nézte jószemmel unokája tanulását.

— Mire való ez a sok iskola, — hajtogatta szüntelen, mikor Gyuri iskola-szünetében otthon tartózkodott. — Anyád, apád egy osztályt jártak, mégis emberek lettek. Jobb lenne, ha megfognád az ékeszarvát, aztán segitenél apádnak. Ez a sok betű kimarja a két szemed világát.

Lánya és veje előtt is folyton „duruzsolt”:

— Érzem, nagy baja lesz Gyurinak. Megárt a „fejnek” ez a sok betű. Meglátjátok, elfutja a szemit, megbontja az eszit. Az éjjel is azt álmodtam, hogy egyszál fehér ingben repdesett körbe-körbe az udvar felett, aztán nyilegyenesen szállt a temető felé.

Nagyokat sóhajtott, köténye csücskével törülgette szemét:

— Nem csak én mondom ezt... nem csak én látom a bajt. Gazsi nagygazda is szóvá tette, mikor tegnap magához hivatott, hogy minék egy szegény napszámos ember fiának ez a sok iskola. Megárt a „fejnek”.

Jelekkel mutatta, hogy elborul a Gyuri agya.

Bakos kimozdította anyósát:

— Ne féltse maga Gyurit. Helyén van annak az esze. Első az egész osztályban. Ha nem így lenne, lehetne teljesen tandíjmentes? Milyen lehetne akkor felsőbb iskolába? Jövőre már a mezőgazdasági főiskolába veszik fel. Tudja maga mit jelent ez, hogy egyszer már ott tartunk, hogy nem csak a kulákok gyerekei tanulhatnak...

Mikor látta, hogy az öregasszonyt nem tudja meggyőzni, valószínűleg kitesse a lakásból:

— Csak nem veszem ki az iskolából a maga bolondériája miatt! Ha nem éri föl észszel, hogy nem ember ma, aki tudatlan, kár minden további szóért. Pedig tudhatja jól, mennyi bajunk volt nekünk is, hogy alig ismertünk betűt, meg számot. Ott csaptak be, ahol tudtak a kulákok.

De hiába volt minden jószándék, az öregasszonyt nem lehetett meggyőzni és másnap reggel megint, mint a vészmadár rikoltott be lányához:

— Kitérítve feküdt az éjjel Gyuri. A koporsója téli volt lángoló könyvekkel. A betűk is mint égtek. Borzalmas volt! Itt a veszély a nyakunkon és ti mégse tértek észhez.

Gyuri apja hirtelen dühében székét ragadott kezébe és az öregasszony felé lendítette:

— Ha el nem hallgat, hát istenhízon maga kerül a ravatalra. Szedje a két lábát és ne lássam itt egyhamar.

Az öregasszony jajveszékelve rontott kifelé és a kapuból kiátkozott vissza:

— Nem hagyom az egyetlen unokámat! Vegyetek el a könyvét! Egessétek el, pusztítsátok el a betűt, mert az ördögök üzennek a könyvben.

Amíg veje otthon tartózkodott, nem mert átjönni lányához és unokájához, de amikor veje kitette lábát a házból, már ott termett és folyton-folyvást Gyuri nyomában volt. ha annak könyvet látott a kezében.

— Tudd már le — nógatta Gyurit — menj inkább te is futballozni a többiek közé. Len a rét munkával.

Gyuri a kert felé tartott:

— Majd vizsga után — felelte nagyanyjának komolyan, — akkor jut elég idő játéokra is.

Az öregasszony lányához akart menni panaszával. Bonyított az ajtón és csaknem felkiáltott örömben. A nyitott kimenet ajtón patogva, hegyes lángnyelvekkel lobogott a száraz rőzse. Körülnézett, majd hangosan szólt:

— Kati te, merre vagy? Kenyért sütesz, aztán nem is hívsz lángosevésre? De nagyon az uradhoz húzol. Már anyádra s-mami gondod?

Kati a padlásról felelt vissza:

— Ott a lángos leboritva a padkán, jövök én is egyszerűben.

Az öregasszony nem a lángos után nyúlt. Szeme az asztalon hagyott iskolatáskára tapadt, majd mellette termett és mint héja csapott Gyuri könyveire, amiket egymásután kapkodott ki és dobálta a kemencébe.

A könyvek lapjai lángra lobbantak és ő sűrű keresztv-tések között adott hálát, hogy sikerült az ördögöt elűznie. Mikor lánya lefelé tartott a létrán, diadalmasan mutatott a kemencében lángoló könyvekre:

— Odanézz Kati, te. Elégtek a könyvek. Most már nem lesz baj. Baljóslatúan emelte fel két ujját:

— Hacsak már eddig meg nem verték. Mert nem üt ki rögtön a

baj. Egy ideig belül lappang. Veszedelemes baj nagyon a betűvetés. Óvjanak tőle minden szentek!

Kati akkorát kiáltott mérgében, hogy Gyuri szaladva jött be a kert végéből:

— Mi baj van, édesanyám?

Kati a kemencébe mutatott:

— A könyveid!

Gyuri a parázspiszkálóval kapargatta volna könyveit kifelé, de mikor hamuvá porladtak a mozgítás után, ledobta a füstölgő piszkálót és nagyanyjához fordult, ráncigálta, cibálta:

— Bántotta magát az a könyv? Hogy merre tűzbe dobni? Most miből tanulok? Azt akarja, hogy megbukjak?

Ordított torkaszakadtából. Nem lehetett lecsillapítani. Kati csaknem ölbevette, úgy vitte a belső szobába.

— Veszünk másikat, — csillapította Gyurit, — csak nyughasz már.

— Hol veszünk másikat? Azt hiszi, az csak úgy megy? Hát nem tudja milyen nehezen szereztem be? Most miből tanulok?

Másnap bement a városba, hogy osztálytársaitól kölcsönözzön könyvet, de miket nem tudta megkapni tőlük. Valósággal betegesen érkezett haza. Nem evett, nem ivott és az éjszakát ágyban ülve virrasztotta keresztül.

Nagyanyja ezalatt sorra vette a szomszédokat és titokzatosan újságot, hogy Gyurit mégis „megverte” a sok könyv és betű.

Fontoskodva fűzte hozzá:

— En megtettem a magamét... elégettem... nem hallgattak rám...

KÁSA JÁNOS:

Dolgozóparasztokhoz

*Új eszme-szellők száguldnak keletről;
simogatják a terhes termőföldet,
ébresztgetik a dolgozó-parasztot:
Ébredj és nézd, te ezt nem örökölted...*

*Keleten egybeolvadnak a mesgyék,
ameddig szem lát, eggyéjor a munka,
aranykötősként madarak dalában
reszket a kalász — hőmpölyög a búza.*

*Keleten gépek roják a barázdát,
paraszti kéz munkás kézben pihen meg.
Gabonagyarak érlelik a kalászt:
minden kalászbán életek teremnek.*

*A földek felett munkás, harctól edzett
paraszti nép a győztes úton gázol,
kérges keze új életet teremt, mert
csodát fakaszt a föld szürke porából.*

*A harcok erő teremtette mindezt.
A harcok élén Lenin Pártja haladt,
osztályharc volt az alkotás, a munka,
Sztálin-vezette vörös zászló alatt.*

*Ott osztályharcot vetettek a múltban —
szociálizmust arattak a sarlók.
Ma új életért csépelnek a gépek,
s kommunizmust teremnek majd a tarlók.*

*Hazánk parasztja nem ezt örökölted,
de ezért harcolsz — ezért akarsz győzni.
Az eszme-szellők viharra dagadnak:
e vihar fogja multad elsöpörni.*

*Az osztályharcunk győztes viharában
inog a múlt, mely végül le fog dőlni...
Jobb élet lesz a terhes termőföldön
s gyermekeknek már ezt kell örökölni!*

Katinak is szemébe mondta:

— Ugy kell nektek. Nem hallgattatok rám, az örege. Kí halott ennyi könyvet olvasni? Most jajgathattok.

Gyuri elkeseredése, koplalása és álmatlansága csakugyan nem vezetett jóra. Legyengült szervezete meghűlt és súlyos torokgyulladást kapott. Szülei, hogy nagyanyjától eltávolítsák, bevitték a városba kórházi kezelésre, ahol nyolc-tíz nap alatt rendbe is jött. Apja, ezalatt az idő alatt a tanárok segítségével beszerzte az elégetett könyveket. Gyuri kedve, mikor meglátta a könyveket, egyszerűben vidámrá fordult. Mind maga mellé vette az ágyba és hálásan nézett tanárára.

— Most már jobban fogok rá vigyázni. Nem hagyom nagyanyám kezébe jutni.

Komolyan tette hozzá:

— Bár, amit tett, azért nem egészen ő a felelős. Ha megtanították volna írni és olvasni, nem haragudott volna úgy a könyveimre. Talvaly, mikor édesanyám beiratkozott az esti olvasó-kurzusra, nagyanyám is magával kellett volna, hogy vigye. Ha öreg is, meg kell tanulnia olvasni. Ha el tudja olvasni, mi áll a könyvben, akkor nem ördögöt lát benne és nem fogja elégetni, hanem a párnája alá teszi, úgy fog rá vigyázni.

Gyuri nagyanyjára nagy hatással volt unokája felgyógyulása. Magabahúzódt, gondolkozott, nem házalta többé a szomszédokat. Gazsiékhoz se vitte a vész híreket. Ha Gyuri állapotáról jött hír, a bűntudat nyomásától terheltlen kérdezte lányától:

— Mondd már Kati te, hogy van a gyerek? Jobban van?

— Jobban hát. Csak nem hal bele egy torokgyulladásba.

— Akkor hát miért vittétek kórházba?

— Azért, hogy ne legyen a maga közelében. Mert maga már föld alá dugta volna babonás jóslásaival.

Az öregasszony sárga lett, mint a fal:

— En? Hát nem az egyetlen unokám?

— Unokája, mégis elégette a könyveit. Abba betegedett belé.

— Abba?

Maga elé nézett, azután hirtelen megfordult, kifelé indult:

— Akkor megyek és a föld alól is megszerzem a könyveket. Eladom párnám... dunnám...

Kati átfogta anyja vállát:

— Már nem kell megvenni, mert megvette az apja. Attól gyógyult meg. Eppen ma üzentek, hogy már jön is haza.

Erdősen anyja szemébe nézett:

— De nehogy megint valami butaságot csináljon, anyám. Maga hozzánk tartozik, nem ahhoz a kulák Gazsihoz, aki üszítja a gyerekek ellen. Tudhatná, hogy irigység tőlük az egész, merthogy az ő unokája buta, mint a tők.

Az öregasszony hangosan sírni kezdett:

— Már jóvá ügyse tehetem, amit csináltam. Gyuri előtt meg nem állhatok többet. Hogy tehettem ilyet... hogy tehettem ilyet...

Kati maga mellé ültette, vigasztalta:

— Minden azért volt, merthogy nem tud olvasni. De most Gyuri meg fogja tanítani. Megléssa, milyen sok szépet írnak a könyvek.

(Folyt. a 12. oldalon)

SOLOCHOV

UJ BARÁZDÁT SZÁNT AZ EKE

(Folytatás)

52

Rázmjotnov kitérte az ajtót és az asztal felé fordult. Az ő agyán is átváltott a gondolat:

A végén még igaza volna Makárnak? Ha erőteljesen megszorítottuk volna a dolgot, talán már az egész vetőmagot leszállították volna?

XXV. FEJEZET

Dávidov tizenkét pud elsőrangú búzavetőmaggal tért vissza a finomító-állomásra. Boldog és megelégedett volt. Gazdasszonya ebéd közben elbeszélte neki, hogy távolléte alatt Nágulnov elverte Bannikot és három kolhozparasztot egész éjszaka bezárva tartott a faluszovjetben. Már az egész faluban beszéltek a dolgot. Dávidov gyorsan végzett az evéssel és izgatottan a szovjetbe sietett. A gazdasszonya jelentése igaznak bizonyult, még különböző részleteket is megtudott. Nágulnov eljárását különbözőképpen ítélték meg. Egyesek igazat adtak neki, mások elítélték, némelyek tartózkodóan hallgattak. Ljubiskin határozottan Nágulnov pártjára állott, de Jakov Lukics elhúzta a száját és úgy festett, mintha nem Bannikot, hanem őt verték volna el. Nemsokára megjelent Makár. Mogorván, kurtán üdvözölte Dávidovot, rejtett nyugtalansággal és várakozással nézett rá. Mikor egyedül maradtak, Dávidov, anélkül, hogy elrejtette volna kedvetlenségét, nyersen kérdezte:

— Micsoda históriák ezek itt megint veled?

— Magad is tudod! Minek kérdezted?

— Hát ilyen módszerekkel agitálsz te a vetőmag beszállítása mellett?

— Ne jöjjenek nekem ilyen átkozott aljasságokkal! Hát el kell viselnem a gúnyolódást az ellenségeinktől, ezektől a fehér gazemberektől?

— Meggondoltad, hogy milyen benyomást tesz ez másokra, milyen politikai hatása van?

— Nem volt idő ilyen meggondolásokra!

— Ez nem felelet! Ez tény! Letartóztathattad volna a szovjet-hatalom megsértéséért, de semmi esetre sem volt szabad megverni. Ez szégyen — egy kommunistának. Ez tény! Még ma szobahozom a sejtülést! Nagy károkat okoztál nekünk az eljárással. Határozottan el kell ítélnünk ezért! Erről beszélni fogok a kolhozgyűlésen, anélkül, hogy bevárnám a járási bizottság engedélyét. Mert ha hallgatunk, azt hiszik az emberek, hogy egyetértünk veled és helyeseljük a dolgot. Nem, kedvesem, mi, valamennyien és külön-külön elhatároljuk magunkat téled és meg-

MICHAEL SOLOCHOV regénye:

UJ BARÁZDÁT SZÁNT AZ EKE

bélyegezzük az eljárásodat! Te, a kommunista, úgy viselkedsz, mint egy csendőr! Gyalázat! Vigyen el az ördög ezekkel az ostoba históriákkal!

De Nágulnovot nem lehetett meggyőzni. Dávidov minden érvére, amellyel meg akarta őt győzni eljárása helytelenségéről és káros politikai hatásáról, csak ezt felelte:

— Nagyon helyesen tettem, hogy elvertem! Nem is vertem el volta-képpen, csak egyet ütöttem a fejére. Ez elég kevés volt! Hagyj engem békén! Én pártizán vagyok és tudom, hogy kell megvédelmezni a pártomat az ilyen fehér disznók támadása ellen!

— Én nem állítom, hogy ez a Bannik a mi emberünk, vigye el az ördög! Csak azt mondom, hogy nem kellett volna megverned! Más módon is meg lehet védelmezni a pártot a sértések ellen, ez tény! Menj, hűtsd le a fejedet és fontold meg a dolgot alaposan. Este bejössz a sejtbe és beismered, hogy igazam volt. Ez tény!

Mikor a komoran maga elé néző Makár a sejtgyűlés előtt megjelent, Dávidov azonnal feléje fordult:

— Na, gondolkoztál?

— Igen.

— Tehát?

— Túl keveset adtam a kutyának! Le kellett volna durrantanom.

Az agitációs csoport egységesen Dávidov mellé állt és amellett szavazott, hogy Nágulnovot szigorú megróvásba kell részesíteni. Andrej Rázmjotnov nem szavazott és egész idő alatt hallgatott. De mikor Nágulnov távozásakor makacsul mormogta: „Én megmaradok a magam helyes véleménye mellett” — Rázmjotnov felugrott, kirohant a szobából, dühösen köpött egyet és vadul szitkozódott.

Dávidov a sötét pitvarban cigarettára gyújtott. Az égő gyufaszál fényénél Nágulnov arcát figyelte, amely a nap folyamán egészen beesett lett. Békülékenyen mondta:

— Nem szabad ezért megorrolnod, Makár! Ez tény!

— Nem is tesztem!

— Te elévült pártizán-módszerekkel dolgozol. Az idők megváltoztak. Már nem fronttámadásokról van szó, hanem kitartó állóharcról. Mindnyájan benne voltunk a pártizán-módszerekben, különösen a flottáról való elvtársak. Én magam is. Bár ideges vagy, kedves Makár, de mégis... szedd össze kissé magad, mi? Nézd meg a fiatalokat. Ványuska Nájdenov, az agitációs csoportból, micsoda kitiűnő munkát végez. Az ő negyedében szállították be a legtöbb vetőmagot, majdnem mindent. A külseje után ítélve nem valami fürge fickó ez a szeplős. De a legjobb munkát végzi közülünk. Az ördög tudja, hogyan csinálja. Járja a tanyákat, mindenfelé összefecseg, azt mondják, történeteket mesél a parasztnak. Senki fejét nem veri be és senkit se zár be. Ez tény!

Mikor Dávidov Nájdenovról beszélt, szokatlanul meleg és vidám lett a hangja. Nágulnov érezte, hogy valami irigységféle ébred fel benne az ügyes ifjúkommunistával szemben. — Kisérd el holnap reggel. Hallgassd kíváncsiságból, mit mond, ez igazán nem sértő. Néha

a fiataloktól is tanulnunk kell, testvér! Ez tény! Ők már másképpen nőnek fel, mint ahogy mi felnőtünk s jobban illenek az időkhöz.

Nágulnov nem felelt. De másnap reggel, alighogy felkelt, felkereste Ványuska Nájdenovot és látszólag könnyedén odavetette:

— Ma nincs dolgom, veled megyek segíteni. Mennyi nincs meg nálad leszállítva?

— Csekélység. Nágulnov elvtárs! Gyere! Ketten jobb!

Elindultak. Nájdenov szokatlanul gyorsan ment, jobbra-balra tottyantva, mint egy kacsa. Bőrkabátja gallérját felhajította, kockás sapkáját szemébe húzta. Nágulnov figyelmesen nézte oldalvást a fiatal kommunista jelentéktelen, szeplős arcát. Dávidov tegnap szokatlan kedvességgel „Ványuskának” nevezte. Volt az arcában valami bizalmas, meggyőző: talán a szürke szeme nyílt pillantása, vagy gyerekes makacssággal előretolt álla tette?

Ákim Bezchlebnovhoz mentek, a korábbi „tyukász”-hoz. Az egész család éppen reggelizett. Az öreg maga az első sarokban ült, mellette negyvenéves Ákim fia, akit az „ifjabb”-nak neveztek. Tőle jobbra a felesége és öreg, özvegy anyósa. Az asztal rövidebb oldalán két felnőtt leány ült, az asztal másik két oldalát pedig úgy ellepték a gyerekek, akár egy légyecsapat.

— Jó reggelt mindenkinek. — Nájdenov levette zsiros sapkáját és lesimitotta borzas haját.

— Jó napot, ha komolyan gondoltad! — felelte mosolyogva ifjabb Ákim.

Erre a tréfás köszöntésre Nágulnov már felhúzta volna a szemöldökét és szigorú szavakkal ezt felelte volna: „A dolog elég komoly, nincs helye a tréfálkozásnak. Miért nem szállítottad még le a vetőmagot?” Ezzel szemben Nájdenov nem vette figyelembe a gazda hideg tartózkodását és mosolygott.

Ákim éppen ki akarta nyitni a száját, hogy egy kurta „köszönöm!” mondjon, vagy valami tréfával üsse el a dolgot, de Nájdenov nem engedte szóhoz jutni.

— Csak ne csináljatok semmi nagy dolgot, nem, nem! Különb! Az igazat megvallva, még ma semmit sem ettem. Nágulnov elvtárs itt odahaza van, ő már bizonyára jóllakott. De mi csak itt-ott eszünk, mint az ég madarai!

— Nem vettek, nem arattok, mégis jóllaktok. Nem így van?

— Nem mondhatnám, hogy jólakva. De mindig jókedvűen! — Ezekkel a szavakkal Nájdenov, Nágulnov legnagyobb csodálkozására, ledobta a válláról bőrkabátját és leült az asztalhoz. Az öreg Ákim egy mormogással válaszolt a vendég szemtelenségére, míg ifjabb Ákim harsogó kacajba tört ki.

— Na, te aztán ember vagy! Szerencséd, fiú, hogy megelőztél, mert a „jó étvágyat”-odra azt akartam válaszolni: „ha jó, edd meg!” Lányom, adj neki egy kanalat!

Egyik leány felugrott és vihogva hozta a kanalat. Komolyan, hajbókolva nyújtotta át Nájdenov-

nak, mint ahogy az illendő egy férfivel szemben. Vidámság, élénkség volt az asztalnál. Ifjabb Ákim Nágulnovot is megkínálta, de ez visszautasította és leült a ládára. Ákim felesége, világosszöke szemöldökű asszony kenyeret nyújtott a vendégeknek. Az a leány, aki az imént a kanalat hozta, beszaladt a szobába, asztalkendőt hozott ki és Nájdenov térdére terítette. Ifjabb Ákim jóakarattal, kíváncsian és leplezetlen tetszéssel nézte a szeplős arcú fiút, aki — nem úgy, mint a parasztnak — egyáltalán nem kérette magát.

— Láttad, elvtárs, mennyire tetszel a leányomnak? A saját apjának még sohasem adott tiszta asztalkendőt. Neked meg mindjárt hozott, alighogy leültél az asztalhoz! Biztosan hozzád megy feleségül!

A leány arca pipacsörvös lett az apja tréfájára. Arcát keze mögé rejtette és felugrott, miközben Nájdenov még tovább hajította a tréfát.

— Ilyen szeplős fickó biztosan nem kell neki! Nekem nincs szerencsém a szerelemben. Csak ha sötét van. Én csak akkor tetszem a leányoknak!

Gyümölcsleves volt. A beszélgetés elnémult. Csak a csámcsogást és a fakanalak kopogását lehetett hallani. A csendet csak az szakította meg, ha valamelyik gyerek körte után halászott a levesben. Ilyenkor az öreg Ákim lenyalta a kanalat, fejekoppantotta vele a bűnösét és figyelmeztette:

— Ne halászd a körtét!

— Olyan csend van, akár a templomban! — jegyezte meg a háziasszony.

— A templomban sincs mindig csend — mondta Ványuska. — Nálunk húsvétkor olyan dolog történt, hogy majd halálra neveltük magunkat.

(Folyt. köv.)

Betűvetés

(Folyt. a 11-ik oldalról)

Az öregasszony felugrott. Hitetlenül kérdezte:

— Engem? Olvasni? Hát megtudom én azt tanulni?

Kati nevetett.

— De meg ám. Ugy fog olvasni, mint a vízfolyás.

A kapuajtó nagy robajjal nyílt és csapódott be. És mire az öregasszony elkállította magát, hogy ez Gyuri lesz, ő nyílja így a kaput, már előttük is termelt Gyuri és mindkettőjüket ölelgette:

— Itt vagyok! Nincs már semmi bajom!

Taskájára mutatott:

— A könyveim is megvannak... Mosolyogva húzta ki könyvei közül a nagyanyja részére vásárolt ABC-és könyvet és felé nyújtotta:

— Ez a magáé. Ebből fog tanulni és öszire együtt vizsgálunk.

Az öregasszony átvette a könyvet. Nézte, forgatta a könyvet, amely eddigi sötétségéből világosságra, a dolgok tiszta meglátására fogja vezetni. Csak, miután Gyuri nagyon nógatta, akkor szólalt meg:

— Igazad van, megtanulok olvasni... így talán jövétehetem, ami bajt csináltam...

Végszóra nyitott be Bakos. Mikor megtudta, miről van szó, nevetve sugta Gyuri felé:

— Fején találd a szeget. A kutyaharapást is szőrivel gyógyítják.